

FOS Open Scouting

BELEIDSNOTA 26 -30

INHOUDSTAFEL

WIJ ZIJN FOS OPEN SCOUTING	2
Positionering & profilering	
Missie & visie	
Ontstaansgeschiedenis en recente evoluties	
Democratisch proces & keuzes	
INLEIDING DOELSTELLINGENKADER	9
DOELSTELLINGENKADER	11
Kwalitatieve eenheden	
Welzijn	
Ruimte	
Motivatie & engagement	
Gelijke kansen & inclusie	
Menselijk en financieel kapitaal	
SAMENWERKING & NETWERKING	53
DOELGROEP & BEREIK	55
GELIJKEKANSENBELEID	57
INTEGRITEITSBELEID	59

WIJ ZIJN FOS OPEN SCOUTING

FOS OPEN SCOUTING IS EEN JEUGDBEWEGING

Vrijwilligers vormen de basis van onze werking. De eindverantwoordelijkheid van de organisatie ligt bij de jongeren zelf, geheel in lijn met ons motto “voor en door de jeugd”. Onze lokale groepen, die we eenheden noemen, komen elk weekend samen en organiseren ook weekends en kampen. Dit met een duidelijke missie: spelen en plezier maken! Centraal in de werking van een jeugdbeweging staat de opdeling in verschillende leeftijdsgroepen die ook wel takken worden genoemd. Elk vereisen een eigen aanpak en programma. Zo dragen we bij aan de integrale ontwikkeling van elke jongere. Als lid groei je doorheen deze leeftijdsgroepen en heb je als laatste stap de mogelijkheid om leiding te worden. Vrijwilligers op lokaal niveau kunnen hun engagement verderzetten op nationaal niveau binnen de nationale koepel.

FOS OPEN SCOUTING IS ACTIEF PLURALISTISCH

We zijn een actief pluralistische jeugdbeweging. En dat verstoppen we niet, we zijn er net trots op. Voor ons betekent het dat we gelijkwaardig en respectvol samenleven stimuleren. De diversiteit in de samenleving is volgens ons een meerwaarde. Ontmoeting is daarbij erg belangrijk. We brengen onze leden in contact met verschillende waarden, verhalen en ideeën. Om zo bij te dragen aan meer solidariteit en te werken aan persoonlijke ontwikkeling. Via de scoutsmethode leren we kinderen en jongeren kritisch reflecteren over zichzelf en hun omgeving. We focussen op het ontdekken van talenten. We leren door te doen. Door samen te werken en te leven in groep. Hierbij vertrekken we niet vanuit één bepaalde levensbeschouwing. Dit maakt ons uniek binnen het jeugdbewegingslandschap. Nog steeds. Als beweging zijn we vooral actief in Vlaanderen, maar we kijken ook graag buiten die grenzen. We hebben niet enkel eenheden in Brussel, we gaan ook vaak op kamp in Wallonië. Verder zetten we ook in op internationale uitwisseling en hebben we een aantal expat-groepen.

FOS-WOORDENLIJST

Eenheidsleiding - (A)EL

leiding die aan het roer staat van de eenheid. Ze dragen verantwoordelijkheid en houden zich bezig met overkoepelende taken.

Netwerken

regionale intervisienetwerken waar (A)EL samenkomt. We hebben West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Centrum. Deze laatste omvat Limburg, Vlaams-Brabant en Brussel.

FOS OPEN SCOUTING IS EEN SCOUTSBEWEGING

We maken deel uit van een wereldbeweging. Al meer dan 100 jaar streven scoutsbewegingen wereldwijd hetzelfde doel na. We willen jongeren stimuleren en ondersteunen om zin en plezier te geven aan hun leven, om te groeien en om vanuit hun mogelijkheden actief mee te bouwen aan een betere wereld. De scoutsmethode is wat ons onderscheidt van andere jeugdbewegingen in Vlaanderen en tegelijk wat ons verbindt met de vier overige scoutsassociaties in België.

FOS OPEN SCOUTING IS EEN KWALITEITSVOLLE KOEPEL MET IMPACT

Onze schaalgrootte zorgt ervoor dat we dicht bij de eenheden staan. Dit creëert een specifieke verbondenheid met en tussen de 55 eenheden. Die verbondenheid maakt het mogelijk om met zeer veel impact te werken aan de kwaliteit van die eenheden. Zonder tussenstructuren staan onze stafmedewerkers en nationaal vrijwilligers rechtstreeks in contact met de leiding en hun netwerk. Dit maakt dat we zeer snel zowel uitdagingen als kansen opvangen en ermee aan de slag kunnen. Tegelijk zorgt die verbondenheid voor een grotere betrokkenheid. Binnen FOS Open Scouting kennen we daarom traditioneel een hoge participatiegraad. Dat maakt dat we snel kunnen inspelen op actuele thema's en die thema's bespreekbaar kunnen maken.

De missie beschrijft onze positionering in het werkveld, onze doelen, aanpak en wat ons uniek maakt. Onze missie is een leidraad en een hefboom voor korte en lange termijnplannen. Een kader dat houvast biedt om deze beleidsperiode specifieke prioriteiten te formuleren en deze via concrete actieplannen te realiseren.

MISSIE

FOS Open Scouting is een scoutsbeweging die openstaat voor alle kinderen en jongeren. Wij bieden hen een veilige leeromgeving die ze zelf mee kunnen vormgeven. Waar ze zich thuis voelen en kunnen experimenteren. Wij reiken kinderen en jongeren een plezierige vrijetijdsbesteding aan waarin we via spel en avontuur de mogelijkheid creëren om te groeien en te leren uit eigen ervaringen.

FOS Open Scouting stimuleert ontmoeting en laat kinderen en jongeren in dialoog treden met elkaar en hun omgeving. Zo ontwikkelen zij zich tot actieve burgers die zin geven aan hun eigen leven en elk op hun unieke manier bijdragen aan een betere wereld.

FOS Open Scouting kiest hierbij nadrukkelijk voor een duurzame werking om haar aanbod blijvend te garanderen in een steeds veranderende samenleving.

VISIE

FOS Open Scouting, dat is avontuur, spelen, ontmoeten, groeien en engageren.

AVONTUUR - Fossers zijn avonturiers. Ravotten in de buitenlucht is waar we van houden. We zijn echte scouts. Dat wil zeggen dat we gebruikmaken van de scoutsmethode en deel uitmaken van een wereldwijde scoutsbeweging.

De natuur is onze favoriete speelomgeving. Het is een prikkelende plek boordevol uitdagingen.

Spelen in de natuur stimuleert ons om vindingrijke oplossingen te bedenken. Het helpt ons terug te keren naar wat essentieel is.

Bij FOS Open Scouting houden we van technieken. We leren sjorren, vuur maken, tochttechnieken toepassen en knoppen leggen. We doen samen kennis en vaardigheden op die ons helpen bij het spelen en leven in de natuur.

SPELEN - FOS Open Scouting is een jeugdbeweging, een leuke vrijetijdsbesteding voor en door kinderen en jongeren. In een veilige omgeving leren jongeren samen spelen en kunnen ze zichzelf zijn. We komen samen om ons te amuseren. Plezier maken is waar het om gaat.

Spelen doen we altijd in groep. In verschillende takken spelen en werken leeftijdsgenoten samen als een team. Want in groep kunnen we meer dan alleen. We beleven samen avonturen en gaan samen uitdagingen aan. We leren luisteren naar elkaar, compromissen sluiten, conflicten oplossen en elkaars grenzen respecteren. Dat stimuleert het groepsgevoel en de verbondenheid. Samen spelen leidt tot hechte vriendschappen.

Een gevarieerd activiteitenaanbod is zeer belangrijk. Zo krijgt iedereen de kans om te groeien en wordt iedereen geprikkeld. Denk maar aan actieve pleinspelen, verre zeiltochten, speelse quizzen, creatieve kunstwerken, tactische stadsspelen, stevige dagtochten, uitdagende technieken of diepzinnige gesprekken.

ONTMOETEN - FOS Open Scouting is een open scoutsbeweging waar iedereen welkom is. We ontdekken onze verschillen, maar zijn ervan overtuigd dat iedereen gelijkwaardig is. We halen meerwaarde uit onze diverse samenleving en zien kansen om te leren van elkaar.

We kiezen voor een gemengde en inclusieve werking. Kinderen van verschillende leeftijden en genders, met een verschillende achtergrond of afkomst en andere talenten of interesses groeien samen op. We verlagen drempels en willen een weerspiegeling zijn van de diverse samenleving waarin we leven.

We gaan actief op zoek naar ontmoeting binnen én buiten de groep. Zo komen we in contact met diverse doelgroepen. Door internationale ontmoeting verruimen we onze blik. We leren hoe anderen scouts beleven en maken kennis met andere culturen.

Onze jeugdbeweging start niet vanuit een religieuze overtuiging. Sinds onze oprichting stellen we ons trots neutraal op. Door ontmoeting verkennen we verschillende levensvisies en geven we vorm aan onze eigen zingeving.

GROEIEN - Bij FOS Open Scouting creëren we een stimulerende leeromgeving waarin kinderen en jongeren zorgeloos kunnen ontdekken. We dagen iedereen uit grenzen te verleggen en zich verder te ontwikkelen. Op die manier zetten we in op de persoonlijke groei van al onze leden.

Groeien mag met vallen en opstaan en op eigen tempo. We experimenteren erop los en dagen elkaar uit om nieuwe dingen te proberen. We gaan op ontdekking en leren uit onze fouten. We leren door te doen.

Leren en groeien doen we niet alleen. Onder begeleiding en met hulp van leeftijdsgenoten groeien we samen. De leiding zorgt voor veiligheid, groepsgevoel en zinvolle activiteiten. Onze groeidomeinen vormen een leidraad voor leiding zodat leden zich op verschillende gebieden kunnen ontplooiën.

ENGAGEREN - We moedigen onze leden aan om op een actieve en positieve manier bij te dragen aan de groep en aan de samenleving. Scouts zijn geëngageerd en nemen initiatief om taken op te nemen en verantwoordelijkheid te dragen.

FOS Open Scouting bouwt mee aan een betere wereld. We leren opkomen voor onze eigen rechten en die van anderen. We hebben en vragen aandacht voor maatschappelijke thema's. We zijn solidair en zetten ons in voor anderen. Een betere wereld is ook een duurzame wereld. We kiezen nadrukkelijk voor een duurzame werking en samenleving. We willen voor de kinderen en jongeren van morgen een wereld die goed is voor mens en planeet.

We vinden het belangrijk dat onze lokale groepen zelfsturend zijn. Zo maken leiding en leden zelf keuzes, ondernemen ze actie en bereiken ze hun doelen. We zien een grote meerwaarde in brede participatie en inspraak binnen FOS Open Scouting. Kinderen en jongeren hebben impact op de beweging waar ze deel van uitmaken.

ONTSTAANGESCHIEDENIS

De scouts- en gidsenbeweging werd in 1907 gesticht in Groot-Brittannië. In 1910 kwam in Brussel de eerste scoutsgroep op het vasteland tot stand. Dit was meteen een open scoutsgroep en dus de start van onze beweging. In de loop van hetzelfde jaar werd de koepel Boy-Scouts van België (BSB) opgericht. In 1919 werd de vereniging Girl-Guides van België (GGB) opgericht. In 1945 versmolten beiden tot één enkele vereniging: de Boy-Scouts en Girl-Guides van België (BSB-GGB) die Open Scouting in ons land vertegenwoordigt. In 1964 werd in BSB-GGB de autonomie per taalgewest voorbereid die in 1966 uitmondde in 2 autonome verenigingen: La Fédération des Eclaireuses et Eclaireurs, nu Scouts et Guides Pluralistes, en de Federatie voor Open Scoutisme. Op 22 maart 1981 fuseerde de vereniging van Sea-Scouts en Sea-Guides van België (SSBSGB) met de Federatie voor Open Scoutisme, nu FOS Open Scouting.

RECENTE EVOLUTIES

FOS Open Scouting zal verder bouwen op eerdere beleidsnota's. De keuzes die toen werden gemaakt, zijn bepalend voor de richting die we vandaag uitgaan.

In 2013 doorliepen we een intensief participatietraject rond de vraag of we al dan niet een fusieplan zouden uitwerken met Scouts & Gidsen Vlaanderen. Daar kozen onze lokale groepen resoluut voor onze eigenheid. De voornaamste argumenten waren gelinkt aan schaalgrootte, participatiemogelijkheden en gedeelde waarden. Gezien onze democratische werking was deze beslissing de enige en juiste. Dit traject had een weerslag op de drie daaropvolgende beleidsnota's waarin we focusten op een duurzame toekomst voor onze beweging.

In de beleidsperiode 2014-2017 lag de nadruk op het in de verf zetten van onze eigenheden. We trokken ons terug en lichtten de volledige werking kritisch door. Gaandeweg kwam het thema diversiteit naar voor. Met middelen van onze wereldbeweging gingen we eenheden voor het eerst actief ondersteunen in projecten rond drempelverlaging en ontmoeting.

Tegen de beleidsperiode 2018-2021 zijn onze eigenheden duidelijk. We wisten waarvoor we staan en konden ermee uitpakken. We kozen om in te zetten op de essentie van ons verhaal: kwalitatieve eenheden. Het diversiteitstraject dat tot nu toe met projectmiddelen werd gefinancierd wordt ook structureel verankerd.

In de beleidsperiode 2022-2025 bouwden we verder op die essentie. Het behoud van kwalitatieve eenheden die er 100% staan voor kinderen en jongeren blijft onze prioriteit.

Dit vulden we aan met een focus op onze interne verbondenheid, op ons "FOS-gevoel". Het is die interne groepsdynamiek die de beweging uniek maakt en nieuwe leden aantrekt. Bij de uitbraak van de coronapandemie bleek deze focus dan ook meer dan ooit essentieel.

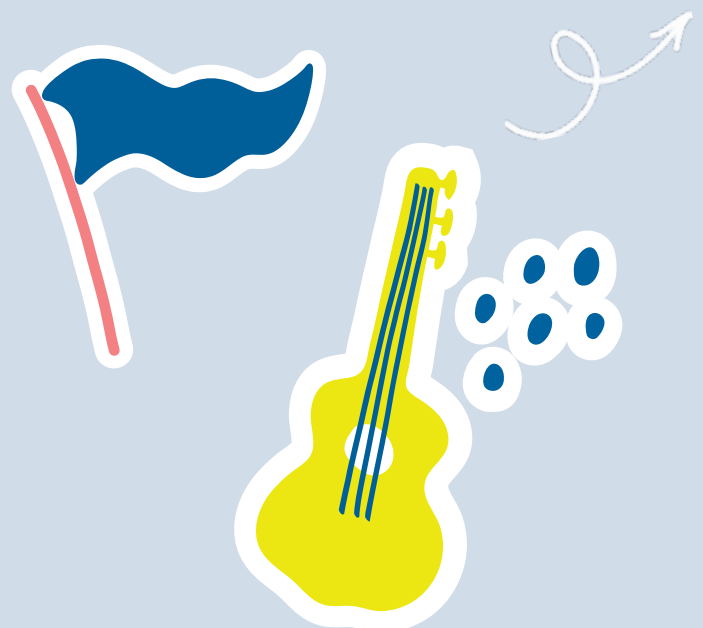
We legden de focus op participatie en de stem van kinderen en jongeren. We willen deze stem vertegenwoordigen in het maatschappelijk debat. We werkten twee jaarthema's uit rond participatie, waren zeer actief op sectorniveau en introduceerden de eerste editie van de Leidingsraad in het Vlaams Parlement. Daaruit kwamen heel wat nieuwe thema's naar boven zoals mentaal welzijn, jeugdinfrastructuur, maatschappelijke druk op jongeren, ...

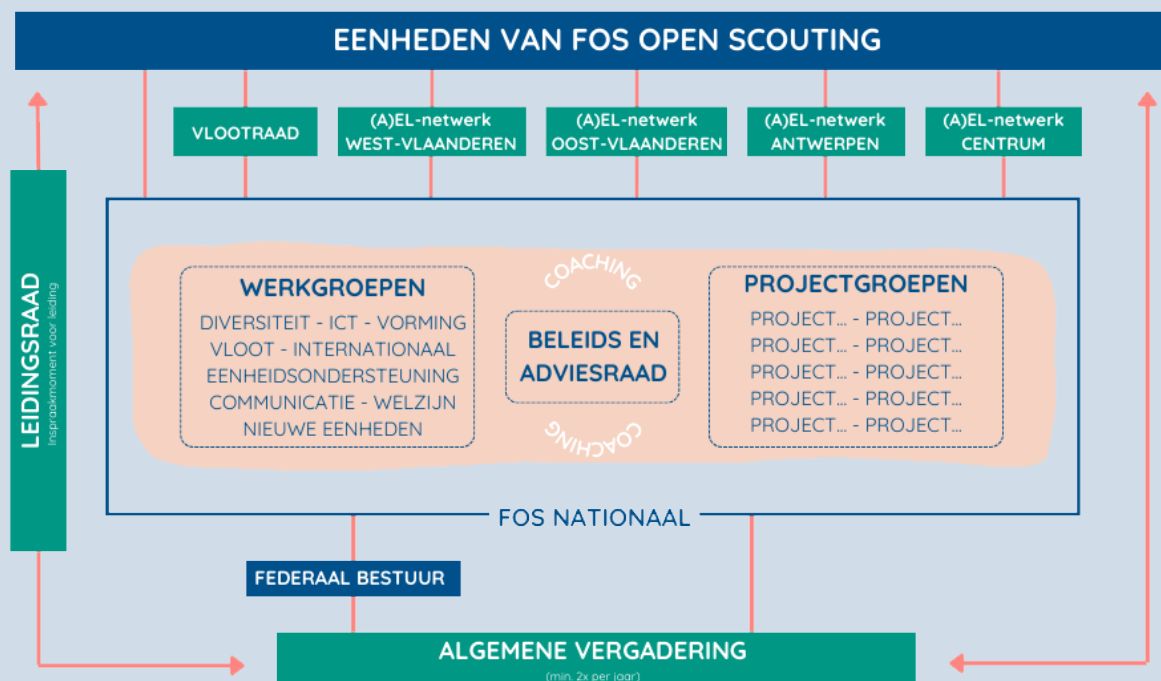
We veranderden onze nationale structuur en experimenteerden hierin voor het eerst met projectmatige engagementen op nationaal niveau (zie organigram).

We overschreden tijdens deze beleidsperiode de kaap van 10.000 leden.

We verhuisden naar een nieuw nationaal secretariaat in Gent.

Tot slot bleven we inzetten op en experimenteren we met het thema diversiteit. Meer hierover is terug te vinden in het hoofdstuk gelijke kansen.

NIEUWE KEUZES

In ons nieuw beleidsplan focussen we nog steeds op kwalitatieve eenheden met aandacht voor gelijke kansen en inclusie. Dit zal altijd onze essentie blijven. Daarnaast voelen we dat onze zoektocht naar onze eenheden en ons verbondenheidsverhaal succesvol was en is volbracht. Tijd dus voor wat vernieuwing!

Kinderen en jongeren hebben veel zorgen en duidelijke dromen. Dat merkten we ook tijdens het participatief voortraject van deze beleidsnota. Daarom kiezen we zeer bewust voor drie nieuwe thema's.

We zetten in op het mentaal welzijn van kinderen en jongeren. Meer en meer jongeren zitten niet goed in hun vel. Onderzoek toont aan dat mentale klachten steeds vroeger beginnen. Het is dan ook een collectieve verantwoordelijkheid van iedereen die met kinderen en jongeren werkt om nu actie te ondernemen. Kinderen en jongeren hebben nood aan meer en betere ruimte om te spelen. Daarom maken we ook werk van betere jeugdinfrastuur. De samenwerking met verschillende jeugdorganisaties toont de wil en ambitie om iets te doen. Tot slot voelen we dat de vorm en intensiteit van engagement en motivatie bij jongeren verandert. Ook daar willen we deze beleidsperiode een antwoord op bieden.

DEMOCRATISCH PROCES

AUG/23 • De stuurgroep die het beleidsnotaproces zal regisseren wordt samengesteld. De groep bestaat uit een bestuurder, twee stafmedewerkers en vijf vrijwilligers.

OKT/23 • De beleids- en adviesraad buigt zich over de missie en visie van onze organisatie. Er wordt beslist om inhoudelijk niets aan te passen, maar wel een nieuwe versie van de visietekst te maken.

NOV/23 • De werkgroep wordt samengesteld met vertegenwoordigers uit verschillende provincies. We kiezen voor lokale vrijwilligers uit eenheden, nationale vrijwilligers en externen om zo alle stemmen en belangen rond tafel te hebben. Zij zullen input geven en keuzes maken.

NOV/23 • Op de Algemene Vergadering (AV) wordt de samenstelling en het mandaat van de stuur- en werkgroep goedgekeurd. Elke eenheid is op deze AV vertegenwoordigd. We doen ook meteen een eerste bevraging.

DEC/23 - JAN/24 • Deze maanden staan in teken van de gegevensverzameling.

We doen een interne bevraging bij de leiding aan de hand van een online enquête. We krijgen in totaal 44 reacties.

› We doen een interne bevraging bij de eenheidsleiding (EL) aan de hand van een oefening tijdens de intervisienetwerken in Centrum, Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen. We krijgen input van 54 verschillende eenheidsleiding.

› We kiezen ervoor om tijdens onze bevraging ook specifiek te focussen op seniors, onze oudste leden. Voor deze bevraging gaan we een samenwerking aan met Globelink vzw. We ontwikkelen samen een namiddagactiviteit over inspraak en participatie om input te verzamelen bij de leiding van de toekomst. We gaan langs bij 6 eenheden verspreid over de verschillende provincies voor een totaal van 49 jongeren.

› We kiezen voor een personeelsbevraging aan de hand van een semigestructureerd interview met het volledige personeelsteam waarbij 11 stafmedewerkers elkaar interviewen.

› Bij onze nationaal vrijwilligers doen we een interne oefening in elke vrijwilligersgroep (13) en het Federaal Bestuur.

› Tijdens onze nieuwjaarsreceptie doen we een korte bevraging gebaseerd op het SWOT-model bij ons netwerk (nationale stam, ereleden, vrijwilligers, eenheidsleiding, beroeps-krachten). We verzamelen 20 antwoorden.

› Voor de input van onze omgeving en partners kiezen we voor telefonische interviews. Er worden 15 externe partners bevraagd.

› Voor onze omgevingsanalyse selecteren we 30 secundaire bronnen (onderzoeken, JOP-monitor, boeken, ...). Deze bronnen worden gelezen en geanalyseerd.

Deze verzamelde input wordt verwerkt in een SWOART-analyse door de stuurgroep. De verzamelde input bestaat uit 1.318 inputlijntjes die omgezet worden in 108 interpretaties.

FEB/24 • De stuur- en werkgroep gebruiken de gegevens uit de SWOART-analyse als input voor het formuleren van beleidsuitdagingen. We verbinden alle elementen met elkaar en komen zo tot negen beleidsopties die we zullen voorleggen aan de Algemene Vergadering en drie beleidsdoelen die we vastleggen: ondersteuning van eenheden, vorming van leiding en middelenbeheer.

MRT/24 • De leden van de Algemene Vergadering buigen zich over de 9 beleidsopties en maken een rangschikking. In volgorde: 1. FOS als veilige plek, 2. Ruimte voor scouts, 3. Talent en engagement bij vrijwilligers, 4. Diversiteit, 5. Stem van jongeren, 6. Groei en spreiding, 7. Klimaat en omgeving, 8. Imago en zichtbaarheid, 9. FOS-gevoel.

APR/24 • De werkgroep maakt op basis van de beslissing van de Algemene Vergadering een doelstellingenkader op.

MEI/24 • We organiseren een extra Algemene Vergadering. De werkgroep stelt het doelstellingenkader voor en we brainstormen samen met de leden over mogelijke acties.

JUN - JUL24 • De vrijwilligersgroepen, het Federaal Bestuur en personeel vullen het doelstellingenkader verder in op actieniveau.

AUG/24 • Per actie maken de vrijwilligersgroepen en het personeel een inschatting van de kost, opbrengst, personeelsinzet, prioriteit en haalbaarheid.

SEP/24 • Het Federaal Bestuur legt het financieel kader voor de volgende beleidsperiode vast. De stuurgroep gaat aan de slag met alle inschattingen en maakt keuzes. Zo komen we tot een coherent geheel dat past binnen dat financieel kader.

OKT/24 • De stuurgroep en het personeel stellen de indicatoren op.

NOV/24 • De inputgroep geeft een laatste keer feedback op het doelstellingenkader.

DEC/24 • De Algemene Vergadering keurt op 5/12 het doelstellingenkader, het actiekader en de meerjarenbegroting goed. We doen nadien de redactie en visualisatie.

SEP/ 25 • De beslissing van de Vlaamse overheid raakt bekend. Er wordt iets minder gegeven dan gevraagd.

OKT/ 25 • Het Federaal Bestuur, de stuurgroep, het personeel en de BeleidsAdviesRaad gaan door het actiekader om te kijken welke aanpassingen er moeten gebeuren.

NOV/ 25 • De Algemene Vergadering keurt de aanpassingen goed.

FEB/ 26 • De Federaal Verantwoordelijke stort de onderhandelingsgesprekken met de Vlaamse Overheid over aanpassingen.

MRT/ 26 • De beleidsnota wordt definitief.

DOELSTELLINGENKADER

DOELSTELLINGENKADER

FOS Open Scouting is een jeugdbeweging. Het woord zelf geeft aan dat we constant in beweging zijn. Onze organisatie wordt aangestuurd door jongeren: jeugdwerk in haar zuiverste vorm. Stilstaan doen we niet. Deze beleidsnota is daar het bewijs van. We onderhouden succesverhalen uit de vorige beleidsnota's. Wat goed loopt, gaan we nog versterken. Wat noodzakelijk is, willen we behouden en optimaliseren. En meer dan ooit willen we met onze organisatie bijdragen aan oplossingen voor urgente maatschappelijke noden. Stuk voor stuk veranderingen omdat we willen dat FOS Open Scouting blijft zoals het is: een beweging.

Het is van belang dat we bewegen in de richting die onze leden voor ogen hebben. Daarom gingen we binnen alle onderdelen van onze beweging en sector input verzamelen voor onze nieuwe speelkoffer. We koppelden die input aan een grondige analyse van bestaande maatschappelijke tendensen. Die grote denkoefening stelden we ten slotte voor aan onze Algemene Vergadering om tot een gedragen doelstellingenkader te komen.

Die keuzes vormen onze speelkoffer voor de komende vijf jaar. We nemen zes heldere beleidsdoelstellingen mee en drie belangrijke accenten. Materiaal om ons spel vorm te geven voor de beleidsperiode 2026-2030.

De eerste strategische doelstelling vormt de basis van onze werking. Zonder kwalitatieve eenheden geen FOS Open Scouting.

- › De eenheden van FOS Open Scouting zijn kwalitatief en vormen samen een sterk netwerk.

Doelstelling 2, 3 en 4 zijn noodzakelijk om zorgeloos te kunnen spelen.

- › Kinderen en jongeren voelen zich goed en veilig bij FOS Open Scouting.
- › Kinderen en jongeren hebben meer ruimte om te spelen.
- › Vrijwilligers van FOS Open Scouting zijn gemotiveerd en ontplooiën hun talent in een engagement op maat.

Ook in deze beleidsnota kiezen we expliciet voor gelijke en inclusieve speelmogelijkheden voor meer kinderen en jongeren. We bouwen verder op de stappen die al gezet zijn in de vorige beleidsnota met doelstelling 5.

- › FOS Open Scouting bouwt actief aan een diverse en inclusieve jeugdbeweging.

Met de laatste strategische doelstelling creëren we de basisvoorwaarden om onze missie verder te zetten. Ze zijn essentieel voor onze beweging.

- › FOS Open Scouting optimaliseert en verduurzaamt menselijk en financieel kapitaal.

Naast de strategische doelstellingen koos de beweging voor 3 accenten: gelijke kansen, duurzaamheid en de stem van kinderen en jongeren. Deze thema's vormen de rode draad doorheen het beleid en zijn onlosmakelijk verbonden aan de missie van onze organisatie. Je vindt ze terug in alles wat we doen. Ze zijn verweven doorheen elke strategische doelstelling. Deze horizontale verankering zorgt voor gedeelde verantwoordelijkheden. Ze geven ons een houvast en zorgen dat iedereen binnen en buiten de organisatie de basispijlers van onze organisatie kent.

GELIJKE KANSEN

FOS Open Scouting is geen eiland en bevindt zich in een superdiverse samenleving. Vrije tijd is een basisrecht voor elk kind. Toch heeft niet elke jongere dezelfde speelmogelijkheden. Volgens recente cijfers van de JOP-monitor is die ongelijkheid nog het grootst bij klassieke vormen van jeugdwerk, jeugdbewegingen dus. Bepaalde tradities, gebruiken, waarden en activiteiten zorgen er nog steeds voor dat niet iedereen zich aangetrokken voelt tot FOS Open Scouting. Het is onze verantwoordelijkheid om als open scoutsbeweging meer te experimenteren en meer te doen. Het creëren van een inclusieve werking is een complexe uitdaging en vergt een integrale aanpak op alle niveaus. Daarom kiezen we voor een geïntegreerd gelijkekansenbeleid met gelijke kansen als strategische doelstelling én accent.

DUURZAAMHEID

We willen als organisatie duurzaamheid ten volle omarmen. We verduurzamen onze werking continu en op alle niveaus. We kijken naar de nationale werking en inspireren onze eenheden om hetzelfde te doen. We kijken naar duurzaamheid als begrip in de breedste zin: sociaal, economisch en ecologisch. We kiezen nadrukkelijk voor een duurzame werking met een focus op een duurzaam (financieel) beheer en kennisborging. Tegelijk willen we voor de

kinderen en jongeren van morgen een wereld die goed is voor mens en planeet. De natuur is onze favoriete speelomgeving. We dragen samen ons steentje bij aan de bescherming van het milieu en strijden voor het behoud ervan.

STEM VAN KINDEREN EN JONGEREN

FOS Open Scouting is een organisatie voor en door jongeren. We moedigen onze leden aan om op een actieve en positieve manier bij te dragen aan de groep en aan de samenleving. Scouts zijn geëngageerd, nemen initiatief en dragen verantwoordelijkheid. We zien een grote meerwaarde in brede participatie en inspraak binnen FOS Open Scouting. Kinderen en jongeren hebben impact op de beweging waar ze deel van uitmaken. We implementeren een zo hoog mogelijk inspraak- en participatieniveau in al onze beslissingsprocessen. Zo inspireren we onze leden om ook buiten onze beweging hun stem te laten horen.

LEGENDE DOELSTELLINGENKADER

N Nieuwe actie. Deze actie is volledig nieuw.

V Vernieuwde actie. Deze actie pakken we anders aan dan de vorige beleidsperiode.

/ De actie wordt dit jaar niet uitgevoerd.

★ De actie wordt dit jaar uitgevoerd met een budget.

☆ De actie wordt dit jaar uitgevoerd zonder budget.

 Duurzaamheid
 Gelijke kansen
 Stem van K & J

} accenten

KWALITATIEVE EENHEDEN

SD 1 • De eenheden van FOS Open Scouting zijn kwalitatief en vormen een sterk netwerk.

Het ondersteunen en begeleiden van eenheden is de kerntaak van FOS Open Scouting. Kwalitatieve eenheden die er 100% staan voor de leden, dat blijft onze prioriteit. Deze ondersteuning bieden we op verschillende manieren aan: via begeleiding, educatieve en praktische tools, communicatie op maat, coaching, intervisie, bezoekenmomenten ... We stimuleren eenheden om zich te blijven ontwikkelen en ontplooiën in de complexe en veranderende samenleving.

Nieuw in deze beleidsnota is dat we eenheden gaan versterken en ontlasten in administratie door in te zetten op digitalisatie. We doen dat in de eerste plaats door samen met KSA een nieuw ledenbeheersysteem te ontwikkelen. Dat systeem zal ook dienstdoen als doorgedreven administratieve tool. We ontwerpen het modulair met de ambitie om het voor het breder jeugdwerk ter beschikking te stellen.

We waken erover dat alle eenheden volwaardige kansen krijgen. We besteden daarom extra aandacht aan eenheden in grootstedelijke context, kleine eenheden en seascoutseenheden.

Waarom deze keuze?

Verwachtingen

- › Eenheden maximaal administratief ontlasten, pionier zijn in digitalisering
- › FOS Nationaal is laagdrempelig en makkelijk aanspreekbaar

Sterktes

- › Kleine, gezellige jeugdbeweging met sterk groepsgevoel
- › Sterke en grote eenheden
- › Sterk, groot inhoudelijk & praktisch aanbod
- › Ondersteuning eenheden zeer goed

Zwaktes

- › Inhoudelijk aanbod is onvoldoende gekend
- › Bereiken vaak zelfde eenheden, vinden niet allemaal de weg naar FOS Nationaal

Bedreigingen

- › Steeds meer druk op schouders van leiding

Kansen

- › Meer rechtstreeks contact en bezoek aan eenheden
- › Nieuwe sociale en digitale trends bij jongeren

OD 1.1 • FOS Open Scouting ondersteunt eenheden met een pedagogisch en organisatorisch aanbod.

★	★	★	★	★	1.1.01 We hebben een werkgroep die eenheden ondersteunt.
★	★	★	★	★	1.1.02 We voorzien bij het begin van elk werkjaar een start- en planpakket voor alle eenheidsleiding en nationaal vrijwilligers.
★	★	★	★	★	1.1.03 We organiseren jaarlijks bij de start van het scoutsjaar een infomoment voor eenheden en innoveren regelmatig.
★	★	★	★	★	1.1.04 We beheren een verzekeringsportefeuille volgens de noden van onze eenheden, nationale structuur en nationaal secretariaat en voorzien een laagdrempelig aanspreekpunt.
★	★	★	★	★	V 1.1.05 We verkopen scoutsgerelateerd materiaal via een fysieke winkel in Gent en via een webshop met aandacht voor dienstverlening op maat voor eenheden.
☆	/	/	☆	/	N 1.1.06 We hebben een aanbod om de pedagogische kwaliteit van lokale activiteiten te versterken (bv. het FOS-kompas).
★	★	★	★	★	1.1.07 We ontwikkelen jaarlijks minstens 1 pedagogisch of organisatorisch product of herwerken een bestaand product.
☆	☆	☆	☆	☆	- 1.1.08 We betrekken eenheden en FOS-Shop maximaal bij het ontwikkelen, verspreiden en evalueren van producten.
☆	☆	☆	☆	☆	1.1.09 We ondersteunen eenheden in het organiseren van nautische, binnenlandse en buitenlandse kampen.
☆	☆	☆	☆	☆	= 1.1.10 We hebben (kennis)websites voor leiding en vrijwilligers (bv. Scoutsmap) en houden deze continu up to date.
★	★	★	★	★	N 1.1.11 We sluiten ons aan op de gemeenschappelijke spelendatabank en maken een connectie met Scoutsmap.
★	★	★	★	★	- 1.1.12 We ondersteunen eenheden in het werken met de scoutsmethode (techniekenwerking, groeidomeinen, takwerking, zingeving...) via projectgroepen en voorzien in informatieve en praktische tools.
☆	☆	☆	☆	☆	- 1.1.13 We ondersteunen eenheden in het omgaan met ledenstops en wachtlijsten.

2026	2027	2028	2029	2030	
★	★	★	★	★	1.1.14 We maken jaarlijks een jaarthema met een visietekst, badge en duidelijke slogan.
☆	☆	☆	☆	☆	1.1.15 We hebben een duidelijke noodprocedure inzake crisisbeleid.
★	★	★	★	★	1.1.16 We voorzien permanentie via een noodlijnsysteem. We evalueren dit jaarlijks.
☆	/	☆	/	☆	N 1.1.17 We voorzien handvaten voor eenheden rond het communiceren (in crisissituaties) met de pers en hun netwerk.
★	★	★	★	★	1.1.19 We hebben een uitleendienst voor eenheden met zichtbaarheids- en educatief spelmateriaal.
★	★	★	★	★	1.1.20 We hebben een werkgroep internationaal.
/	☆	☆	☆	☆	N 1.1.21 We voorzien voor alle eenheden de mogelijkheid om gratis een website op te zetten aan de hand van een sjabloon.
★	★	★	★	★	1.1.22 We vertalen praktische zaken naar het Engels om onze expat-eenheden te ondersteunen.
/	/	★	★	★	N 1.1.23 We voorzien een ondersteuningspakket voor het oprichten of onderhouden van een kwalitatieve stamwerking, oudercomité of ploeg helpende handen.
★	★	☆	☆	★	1.1.24 We actualiseren onze nautische handboeken en onderhouden onze voorraad.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.1.25 We voorzien een sjabloon om een draaiboek per scoutsjaar op te stellen voor eenheden.

IND 1.1.01	FOS Open Scouting ontwikkelt of herwerkt jaarlijks minstens twee producten.
IND 1.1.02	FOS Open Scouting geeft jaarlijks ondersteuning op maat aan minstens een eenheid die gebruikmaakt van wachtlijsten.
IND 1.1.03	FOS Open Scouting publiceert jaarlijks minstens 20 nieuwe artikels op scoutsmap.be.
IND 1.1.04	FOS Open Scouting bezorgt jaarlijks elke eenheid een startpakket.
IND 1.1.05	FOS Open Scouting vernieuwt in 2026 samen met de andere jeugdbewegingen (JOS) en VDS de gemeenschappelijke Spelendatabank en voorziet in het verdere inhoud ervan.
IND 1.1.06	FOS Open Scouting evalueert jaarlijks haar werking en evenementen op vlak van duurzaamheid en gelijke kansen op basis van een generieke toets en formuleert jaarlijks een actieplan per thema.
IND 1.1.07	Jaarlijks kent 80% van de eenheidsleiding het ondersteuningsaanbod.
IND 1.1.08	Jaarlijks is 70% van de eenheidsleiding die het ondersteuningsaanbod kent er tevreden over.
IND 1.1.09	Jaarlijks is 75% van de eenheden die gebruikt maakte van het noodlijnsysteem tevreden tot zeer tevreden over de ondersteuning.
IND 1.1.10	Jaarlijks kent 90% van de eenheden het FOS-jaarthema.

OD 1.2 • FOS Open Scouting communiceert op maat van kinderen en jongeren.					
☆	☆	☆	☆	☆	1.2.01 We hebben een coherent en dynamisch communicatiebeleid met aandacht voor (online) trends en de noden van de doelgroepen.
★	★	★	★	★	1.2.02 We schrijven jaarlijks een communicatiestrategie uit op basis van het communicatiebeleid. Deze strategie sturen we tijdens het jaar bij waar nodig.
★	★	★	★	★	1.2.03 We hebben een werkgroep communicatie.
★	★	★	★	★	1.2.04 We bouwen ons merk en imago verder uit en dragen het uit door een sterk merkbeleid.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.2.05 We hebben een huisstijl en stellen de elementen ter beschikking van eenheden om een coherent beeld van onze beweging te creëren.
★	★	★	★	★	1.2.06 We voeren doordacht promotie rond ons organisatorisch en ondersteuningsaanbod voor (eenheids)leiding.
☆	☆	☆	☆	☆	1.2.07 We voeren doordacht promotie rond ons evenementenaanbod naar onze eenheden en nationaal vrijwilligers.
★	★	★	★	★	V 1.2.08 We voeren doordacht promotie over ons vormingsaanbod, zetten hierover een marketingstrategie op en werken aan een positief vormingsimago bij onze eenheden.
☆	☆	☆	☆	☆	1.2.09 We voeren gericht & frequent promotie rond ons productenaanbod.
★	★	★	★	★	1.2.10 We voorzien specifieke communicatie over de nationale vrijwilligerswerking bij onze leiding.
☆	☆	☆	☆	☆	1.2.11 We voeren doordacht promotie voor internationale scoutskampen en activiteiten (bv: Jamboree, Moot, Roverway, Intercamp).
☆	☆	☆	☆	☆	V 1.2.12 We hebben een communicatieplan om onze visie op diversiteit uit te dragen.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.2.13 We zetten in op storytelling en het delen van eenheidsverhalen.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.2.14 We communiceren volgens de WAT WAT-principes in heldere taal richting kinderen en jongeren.
★	★	★	★	★	N 1.2.15 We zorgen voor een actuele beeldenbank. We proberen elk jaar nieuwe eenheden op te nemen in die databank en zorgen voor voldoende zichtbare diversiteit.
☆	☆	☆	☆	☆	— 1.2.16 We nemen maatschappelijke standpunten in en dragen die actief uit op nationaal en internationaal niveau.

1.2.16 We nemen maatschappelijke standpunten in en dragen die actief uit op nationaal en internationaal niveau.

2026	2027	2028	2029	2030
/	☆	/	/	/
☆	☆	☆	☆	☆

N 1.2.17 We maken onze website en Scoutsmap toegankelijk voor mensen met een (visuele) beperking.

N 1.2.18 We experimenteren met nieuwe communicatiekanalen.

- IND 1.2.01** FOS Open Scouting stelt jaarlijks een communicatiestrategie en plan op waarbij nagedacht wordt over boodschap, doelgroep, medium en vorm.
- IND 1.2.02** Jaarlijks is 70% van de doelgroepen (leiding, eenheidsleiding, nationaal vrijwilligers) tevreden over de communicatie van FOS Open Scouting.
- IND 1.2.03** Jaarlijks coacht de stafmedewerker communicatie alle personeelsleden om de wat wat-principes correct toe te passen.
- IND 1.2.04** FOS Open Scouting stelt op basis van een nulmeting in 2026 tegen 2030 een stijging vast in het gebruik van onze huisstijl(-elementen) door de eenheden.

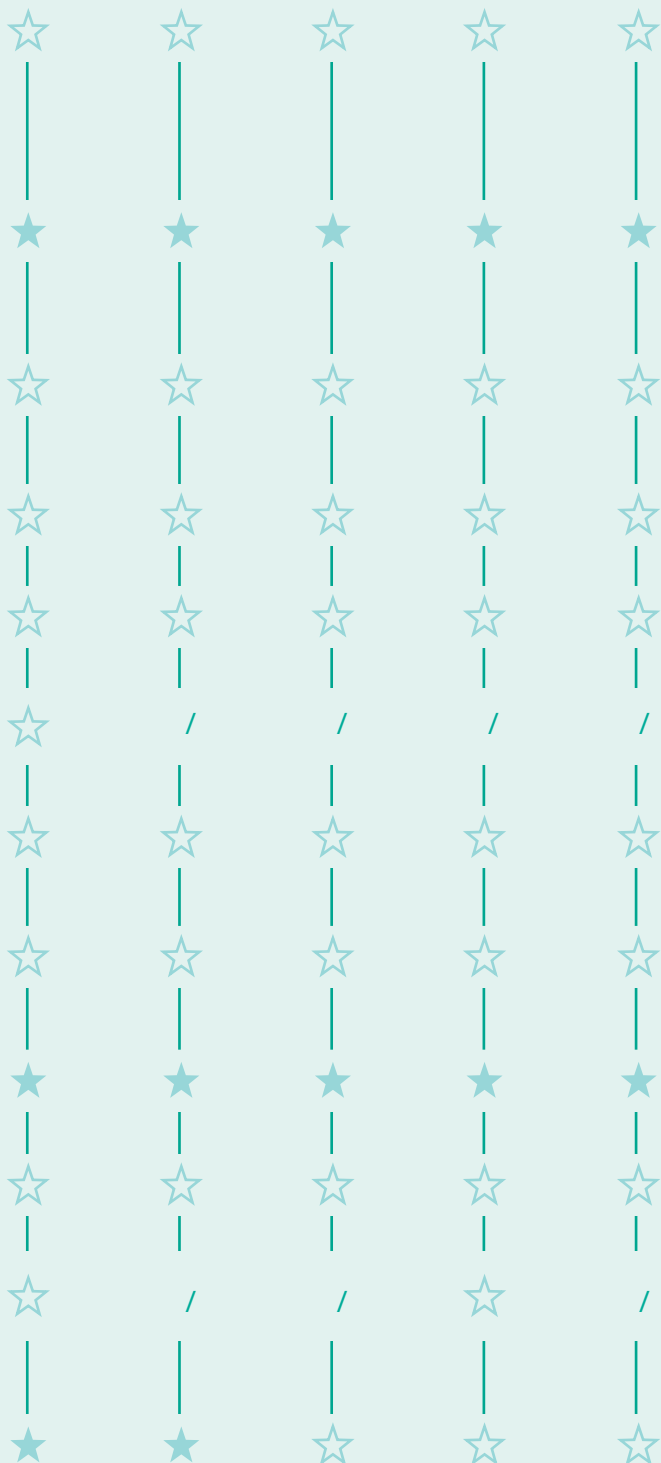

OD 1.3 • FOS Open Scouting coacht en begeleidt eenheden op maat.

☆	☆	☆	☆	☆	N 1.3.01 Aan de hand van een datagedreven GTP-systeem identificeren we op tijd uitdagingen bij eenheden en gaan we hen op basis daarvan proactief begeleiden op maat.
★	★	★	★	★	1.3.02 We bieden begeleiding op maat aan eenheden met ondersteuningsvragen.
☆	☆	☆	☆	☆	1.3.03 We optimaliseren ons evaluatie- en coachings-traject en gebruiken deze tool om eenheden te begeleiden en ondersteunen in hun ontwikkeling tot kwalitatieve en zelfredzame entiteiten.
★	★	★	★	★	1.3.04 We bezoeken tweejaarlijks al onze eenheden minstens eenmaal om voeling te behouden met hun wensen en noden en betrokken te blijven bij hun werking.
★	★	★	★	★	1.3.05 Voor de Gentse eenheden voorzien we, in samenspraak met de lokale jeugddienst/overheid, specifieke eerstelijnsondersteuning op maat en op vraag.
☆	☆	☆	☆	☆	1.3.06 We evalueren jaarlijks de samenwerking met de stad Gent en de opgemaakte actieplannen.
★	★	★	★	★	1.3.07 Voor de Antwerpse eenheden voorzien we, in samenspraak met de lokale jeugddienst/overheid, specifieke eerstelijnsondersteuning op maat en op vraag.
☆	☆	☆	☆	☆	1.3.08 We evalueren jaarlijks de samenwerking met de stad Antwerpen en de opgemaakte actieplannen.
☆	☆	☆	☆	☆	1.3.09 We voorzien juridische ondersteuning en advies voor onze eenheden.
☆	☆	☆	☆	☆	1.3.10 We ondersteunen seascouts-eenheden bij het veilig werken, varen en onderhouden van boten.
★	★	★	★	★	1.3.11 We begeleiden eenheden om jongvolwassenen met een diverse achtergrond op te nemen in hun leidingsploeg.

IND 1.3.01	FOS Open Scouting heeft met elke eenheid ten minste tweejaarlijks rechtstreeks contact.
IND 1.3.02	FOS Open Scouting begeleidt jaarlijks twee eenheden in een intensief coachingstraject op basis van een nood die de eenheid zelf aanbracht.
IND 1.3.03	FOS Open Scouting begeleidt jaarlijks twee eenheden in een intensief coachingstraject op basis van een kwalitatieve bevraging bij hun leiding, leden en ouders ('eenheid onder de loep').
IND 1.3.04	FOS Open Scouting begeleidt jaarlijks twee eenheden in een intensief coachingstraject op basis van noden vastgesteld uit kwantitatieve data ('meting van hun GTP-index').
IND 1.3.05	FOS Open Scouting voorziet jaarlijks extra begeleiding en ondersteuning op maat voor minstens vijf kleine eenheden of eenheden in grootstedelijke context.
IND 1.3.06	Jaarlijks wordt 80% van de ondersteuning op maat door de aanwezige leiding als zinvol ervaren (FOS Open Scouting biedt begeleiding op maat aan eenheden met ondersteuningsvragen).

OD 1.4 • FOS Open Scouting versterkt administratieve vaardigheden en verlaagt administratief werk.

N 1.4.01 We maken in al ons werk op nationaal niveau steeds de reflex om kopzorgen, administratie en ruis zoveel mogelijk te vermijden voor leiding zodat ze gewoon leiding kunnen zijn.

V 1.4.02 We hebben in samenwerking met KSA een allesomvattende administratieve tool voor onze eenheden, we houden dit up-to-date met recente evoluties en breiden uit volgens de noden van eenheden met aandacht voor administratieve ontlasting.

N 1.4.03 We voorzien een geautomatiseerde tool voor het opstellen en beschikbaar stellen van fiscale attesten van kinderopvang.

N 1.4.04 We voorzien een laagdrempelige tool om inschrijvingen voor (eenheids)evenementen mogelijk te maken.

1.4.05 We hebben een gecentraliseerd loginsysteem.

N 1.4.06 We ontwikkelen een tool om de financiële gezondheid van eenheden voor zichzelf onder de loep te nemen en een gezond financieel beleid te voeren.

N 1.4.07 We ondersteunen eenheden om in orde te zijn met de GDPR-wetgeving.

N 1.4.08 We voorzien jaarlijks een overzicht van alle administratieve taken die belangrijk zijn voor onze eenheden.

N 1.4.09 We organiseren mini-workshops rond specifieke administratieve vaardigheden.

N 1.4.10 We informeren en ondersteunen stageplaatsverantwoordelijken bij administratie in KAVO.

V 1.4.11 We stroomlijnen minstens tweemaal deze beleidsperiode onze eigen administratieve procedures en trachten te vereenvoudigen.

N 1.4.12 We ondersteunen eenheden bij het implementeren van de verplichte controle van het uittreksel van het strafregister voor leiding ouder dan 20 jaar.

IND 1.4.01 FOS Open Scouting heeft en onderhoudt in partnerschap met KSA een gebruiksvriendelijk online ledenbeheersysteem.

IND 1.4.02 FOS Open Scouting ontwikkelt samen met KSA ons online ledenbeheersysteem modulair verder uit om tegen 2030 minstens één landelijke jeugdwerkorganisatie te overtuigen hier ook gebruik van te maken.

IND 1.4.03 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks twee workshops rond specifieke administratieve vaardigheden.

IND 1.4.04 Jaarlijks is 70% van de gebruikers tevreden over het online ledenbeheersysteem.

OD 1.5 • FOS Open Scouting stimuleert en organiseert intervisie tussen eenheden op basis van hun noden.

★	★	★	★	★	1.5.01 We organiseren 5 maal per jaar 4 regionale intervisiemomenten voor eenheden: (A)EL-netwerken.
★	★	★	★	★	1.5.02 We organiseren 5 maal per jaar een nautisch intervisiemoment voor seascouts-eenheden: Vlootraad.
☆	☆	☆	☆	☆	1.5.03 We evalueren jaarlijks de (A)EL-netwerken en de Vlootraad en passen deze intervisiemomenten aan op maat van de eenheden hun wensen en noden.
★	★	★	★	★	1.5.04 We organiseren jaarlijks een info- en uitwisselingsmoment over internationale ervaringen.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.5.05 We stimuleren (eenheids)leiding en nationaal vrijwilligers om elkaar te bezoeken op kamp en bieden een duidelijk kampoverzicht aan.
★	★	★	★	★	N 1.5.06 We organiseren jaarlijks één intervisiemoment voor een specifieke doelgroep (bv: bestuursorganen, oudercomités, takleiding, grote eenheden, etc.).
★	★	★	★	★	N 1.5.07 We organiseren minimaal één keer per jaar een intervisiemoment voor expat-eenheden.

- IND 1.5.01 FOS Open Scouting organiseert vijfmaal per jaar vier regionale intervisiemomenten voor eenheden.
- IND 1.5.02 FOS Open Scouting organiseert vijfmaal per jaar een nautisch intervisiemoment voor seascouts-eenheden.
- IND 1.5.03 Jaarlijks is 80% van de eenheden aanwezig op onze intervisiemomenten.

OD 1.6 • FOS Open Scouting stimuleert eenheden bij het bouwen, onderhouden & benutten van een netwerk.

☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.01 We versterken eenheden bij het uitbouwen van hun netwerk in de buurt en helpen hen om nuttige contacten in kaart te brengen.
★	★	★	★	★	1.6.02 We voorzien voor onze eenheden materiaal om het merk FOS Open Scouting lokaal uit te dragen.
☆	☆	☆	☆	☆	1.6.03 We informeren en versterken leden om hun stem binnen de lokale jeugdraad te laten horen en ondersteunen eenheden in het formuleren van beleidsadviezen.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.04 We stimuleren eenheden om wanneer nodig te lobbyen bij hun lokaal bestuur en ondersteunen hen hierin.
/	/	/	/	★	1.6.05 We organiseren in 2030 een traject rond de gemeenteraadsverkiezingen waarbij eenheden worden gestimuleerd om in debat te gaan en te wegen op het lokaal jeugdbeleid.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.06 We stimuleren eenheden tot acties die hun buurt groener, mooier, duurzamer of toegankelijker maken. We zetten deze acties in de verf.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.07 We stimuleren eenheden om materiaal uit te lenen en ondersteunen hen hierin praktisch.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.08 We ondersteunen eenheden bij het verhogen van verdraagzaamheid voor spelende kinderen in de eigen buurt.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.09 We faciliteren het leggen van internationale contacten tussen buitenlandse partners en onze eenheden.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.10 We brengen eenheden digitaal samen op netwerkgroepen op social media.
☆	☆	☆	☆	☆	N 1.6.11 We verlagen drempels voor expat-eenheden om aanwezig te zijn op nationale evenementen.

IND 1.6.01 Uit een tweejaarlijkse meting blijkt dat minstens 60% van onze eenheden vertegenwoordigd zijn in de lokale jeugdraad.

IND 1.6.02 FOS Open Scouting organiseert in 2030 een traject rond de gemeenteraadsverkiezingen waarbij eenheden worden gestimuleerd om in debat te gaan en te wegen op het lokaal jeugdbeleid.

WELZIJN

SD 2 • Kinderen en jongeren voelen zich goed en veilig bij FOS Open Scouting.

We zetten ons in om het mentaal en fysiek welzijn van kinderen en jongeren te verbeteren en verdiepen ons in verschillende welzijnsthema's. We doen dat door een breed expertisenetwerk met partners uit te bouwen om het eigen beleid vorm te geven. Bovendien ontwikkelen we een nieuw aanbod met tools en vorming om de veerkracht en weerbaarheid bij jongeren en hun omgeving te versterken.

Alle kinderen en jongeren moeten zich veilig en thuis kunnen voelen bij FOS Open Scouting. We inspireren onze eenheden en ondersteunen hen om met welzijn en integriteit aan de slag te gaan. Het integriteitskader met laagdrempelig aanspreekpunt vind je terug onder OD 2.3.

Waarom deze keuze?

Verwachtingen

- › Elk lid moet zichzelf kunnen zijn en zich verbonden voelen met de groep

Sterktes

- › Hebben sterk integriteitsbeleid, API's zijn gekend

Zwaktes

- › Sommige eenheden vinden de weg niet naar FOS Nationaal
- › Leiding voelt zich vaak onzeker om te reageren op foute uitspraken of om te gaan met taboes

Bedreigingen

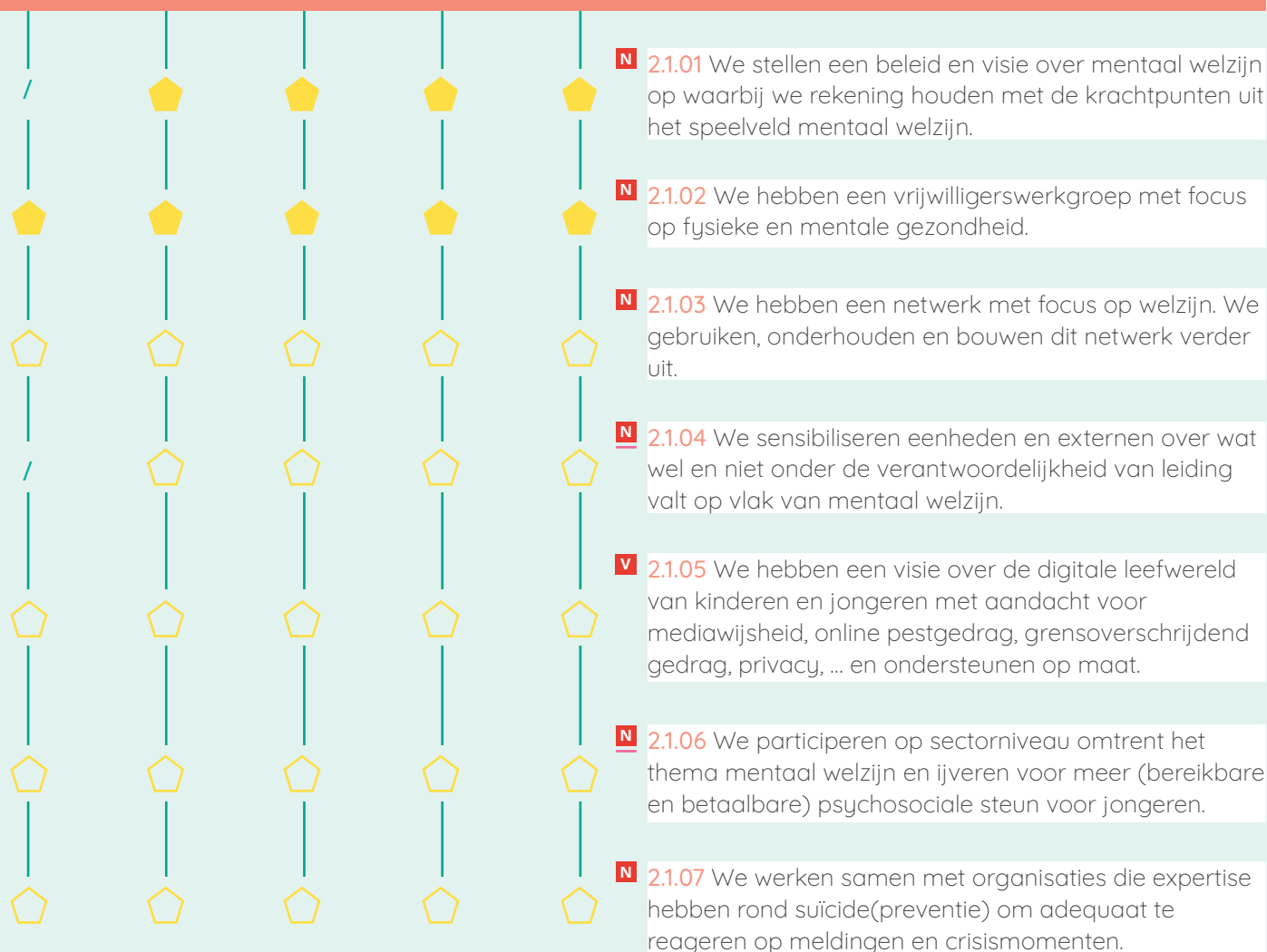
- › Middelengebruik bij jongeren
- › Druk op jongeren weegt op de mentale gezondheid
- › Jongeren voelen zich niet goed in vel
- › Pestproblematiek blijft actueel in samenleving ondanks grote campagnes
- › Polarisering in de samenleving

Kansen

- › Samenwerking met externe organisaties
- › Hebben goede basiskennis en aanbod rond mentaal welzijn
- › Leiding is laagdrempelig aanspreekpunt voor leden
- › Leden voelen zich veilig binnen scoutscontext

OD 2.1 • FOS Open Scouting creëert een netwerk rond mentaal welzijn om een beleid en visie te vormen.

IND 2.1.01 FOS Open Scouting werkt tegen eind 2027 een beleid rond mentaal welzijn uit.
IND 2.1.02 FOS Open Scouting stelt tegen eind 2028 een kader op om te bepalen wat wel en niet onder de verantwoordelijkheid van leiding valt op vlak van mentaal welzijn.

OD 2.2 • FOS Open Scouting ontwikkelt een aanbod om veerkracht en weerbaarheid bij jongeren en hun omgeving te versterken.

					N 2.2.01 We ontwikkelen en voorzien inhoudelijke vorming over welzijnsthema's.
					N 2.2.02 We gebruiken onze begeleidingstools rond mentaal welzijn (bv. Sterker als jezelf) om eenheden te begeleiden.
					N 2.2.03 We informeren eenheden en leiding rond ons aanbod over mentaal welzijn en veerkracht (bv: Sterker als jezelf spel, API, vorming op maat ...).
					N 2.2.04 We ondersteunen leiding om binnen de leefwereld van hun tak emotionele veiligheid te waarborgen.
					N 2.2.05 We hebben een aanbod rond groepsklimaat en veiligheid in groep.
					N 2.2.06 We ontwikkelen een aanbod om jongeren en eenheden te versterken in het bespreekbaar maken van tradities en de eigen werking.

- IND 2.2.01** FOS Open Scouting geeft jaarlijks minstens twee vormingen rond welzijnsthema's.
- IND 2.2.02** FOS Open Scouting begeleidt jaarlijks minstens één eenheid op basis van onze begeleidingstool rond mentaal welzijn (sterker als jezelf).

OD 2.3 • FOS Open Scouting heeft een integriteitskader dat gebruikt wordt en gekend is.

					2.3.01 We hebben een integriteitsbeleid en aanbod met aandacht voor preventie en een reactiekader om met grensoverschrijdend gedrag om te gaan. We actualiseren dit jaarlijks en dragen dit actief uit naar de eenheden.
	/		/		2.3.02 We hebben een duidelijk en toegankelijk aanspreekpunt integriteit (API) voor al onze leden.
					N 2.3.03 We ondersteunen eenheden om zelf een integriteitsbeleid op te stellen.
					N 2.3.04 We ondersteunen vertrouwenspersonen op eenheidsniveau.
					N 2.3.05 We voorzien jaarlijks een opleiding voor vertrouwenspersonen in zowel lokale als (inter)nationale context.
					N 2.3.06 We hebben een aanspreekpunt integriteit tijdens evenementen en vormingen en informeren deelnemers hierover.
					N 2.3.07 We zorgen voor safe(r) spaces op vorming en evenementen.
					N 2.3.08 We bevragen het gevoel van veiligheid na evenementen en vormingen.
					N 2.3.09 We hebben een samenwerking met DSI van het Rode Kruis voor crisissituaties.
					N 2.3.10 We hebben sensibiliseringsmateriaal rond grensoverschrijdend gedrag.
					N 2.3.11 We focussen binnen elk intervisietraject minstens één keer op het thema integriteit.

- IND 2.3.01 Jaarlijks geeft 80% van de eenheidsleiding en de nationaal vrijwilligers aan te weten dat ze met vragen omtrent integriteit terecht kunnen bij het aanspreekpunt integriteit.
- IND 2.3.02 FOS Open Scouting evalueert jaarlijks de interne procedures ter bevordering van de integriteit van haar leden, met inbegrip van het registratiebeleid.
- IND 2.3.03 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks één opleiding voor lokale vertrouwenspersonen.

OD 2.4 • FOS Open Scouting ondersteunt eenheden om een veilige plek te zijn voor kinderen en jongeren met aandacht voor hun fysieke en mentale gezondheid.

/		/	/	/	N 2.4.01 We ontwikkelen een informatieaanbod over mentale en fysieke veiligheid met o.a. aandacht voor kampen, techniekenwerking en tochten.
					N 2.4.02 We zorgen dat leiding en vrijwilligers de weg vinden naar de juiste hulpverleningsorganisaties door informatie en doorverwijzing.
/					N 2.4.03 We hebben een aanbod rond omgaan met pestgedrag in de eenheid met minstens een sensibiliseringscampagne, een vorming en praktische tools.
					N 2.4.04 We hebben een alcohol-, drugs- en tabakbeleid met aandacht voor preventie en sensibilisering en zetten eenheden aan om zelf ook een beleid op te stellen.
					N 2.4.05 We nemen actief deel aan de werkgroep Drugs in Beweging in de sector.
					N 2.4.06 We hebben een aanspreekpunt alcohol, drugs en tabak en begeleiden eenheden op maat.
					N 2.4.07 We zijn partner van het label Generatie Rookvrij en stimuleren onze eenheden om hier ook mee aan de slag te gaan.
					N 2.4.08 We sensibiliseren eenheden over de impact van alcohol, drugs en tabak op het imago van de eenheid.
					N 2.4.09 We staan stil bij klimaatverandering, sensibiliseren onze eenheden om hun impact op klimaat en milieu te beperken en ondersteunen hen hierin.

- IND 2.4.01** FOS Open Scouting ondersteunt jaarlijks minstens één eenheid bij het opstellen of herwerken van hun alcohol, drugs en tabak beleid.
- IND 2.4.02** FOS Open Scouting overtuigt jaarlijks een nieuwe eenheid om het label generatie rookvrij te behalen met als doel tegen 2030 vijf nieuwe rookvrije eenheden te hebben.
- IND 2.4.03** FOS Open Scouting werkt jaarlijks een initiatief uit rond pestgedrag ter ondersteuning van onze eenheden.

RUIMTE

SD 3 • Kinderen en jongeren hebben meer ruimte om te spelen.

FOS Open Scouting speelt. Dat is de basis van onze werking. In deze doelstelling zetten we in op speelruimte waar kinderen en jongeren kunnen experimenteren, ontdekken en zichzelf kunnen ontplooien. We merken dat speelruimte onder druk staat. De huidige speelterreinen of jeugdinfrastructuur zijn vaak onvoldoende aangepast aan de hedendaagse normen. We willen ervoor zorgen dat elk lid van FOS Open Scouting de mogelijkheid heeft om te spelen in een omgeving die niet alleen plezier biedt, maar ook veilig, kwalitatief, toegankelijk en duurzaam is.

We engageren ons bovendien om extra te investeren in de ondersteuning rond jeugdinfrastructuur. De noden van onze groepen zijn gelijklopend met die van andere jeugdorganisaties. Daarom slaan we de handen in elkaar om extra arbeidstijd te voorzien. Die wordt ingezet om expertise op te bouwen binnen de verschillende organisaties inzake jeugdinfrastructuur. De budgettering werd ingeschreven in de beleidsnota van Chirojeugd Vlaanderen en heeft betrekking op alle jeugdorganisaties die aan bod komen in de actie of indicator.

Waarom deze keuze?

Verwachtingen

- › Elke eenheid heeft toegang tot voldoende speelruimte in de buurt
- › Elke eenheid heeft voldoende veilige en toegankelijke infrastructuur

Sterktes

- › Hebben sterke, kwalitatieve eenheden met vaak een ondersteunende lokale vzw
- › Hebben kwalitatieve samenwerkingen met externe organisaties

Zwaktes

- › Jeugdbewegingen werken ondersteunend vanop eigen eiland, daardoor niet voldoende middelen
- › Jeugdinfrastructuur blijft status quo, is slecht nieuws (zie lokalenonderzoek jeugdbewegingen)

Bedreigingen

- › Kamplocaties steeds schaarser en duurder
- › Infrastructuurregels strenger (ventilatie, isolatie, veiligheid...)

OD 3.1 • FOS Open Scouting ondersteunt eenheden in het verwerven, (ver)bouwen en onderhouden van duurzame en toegankelijke infrastructuur.

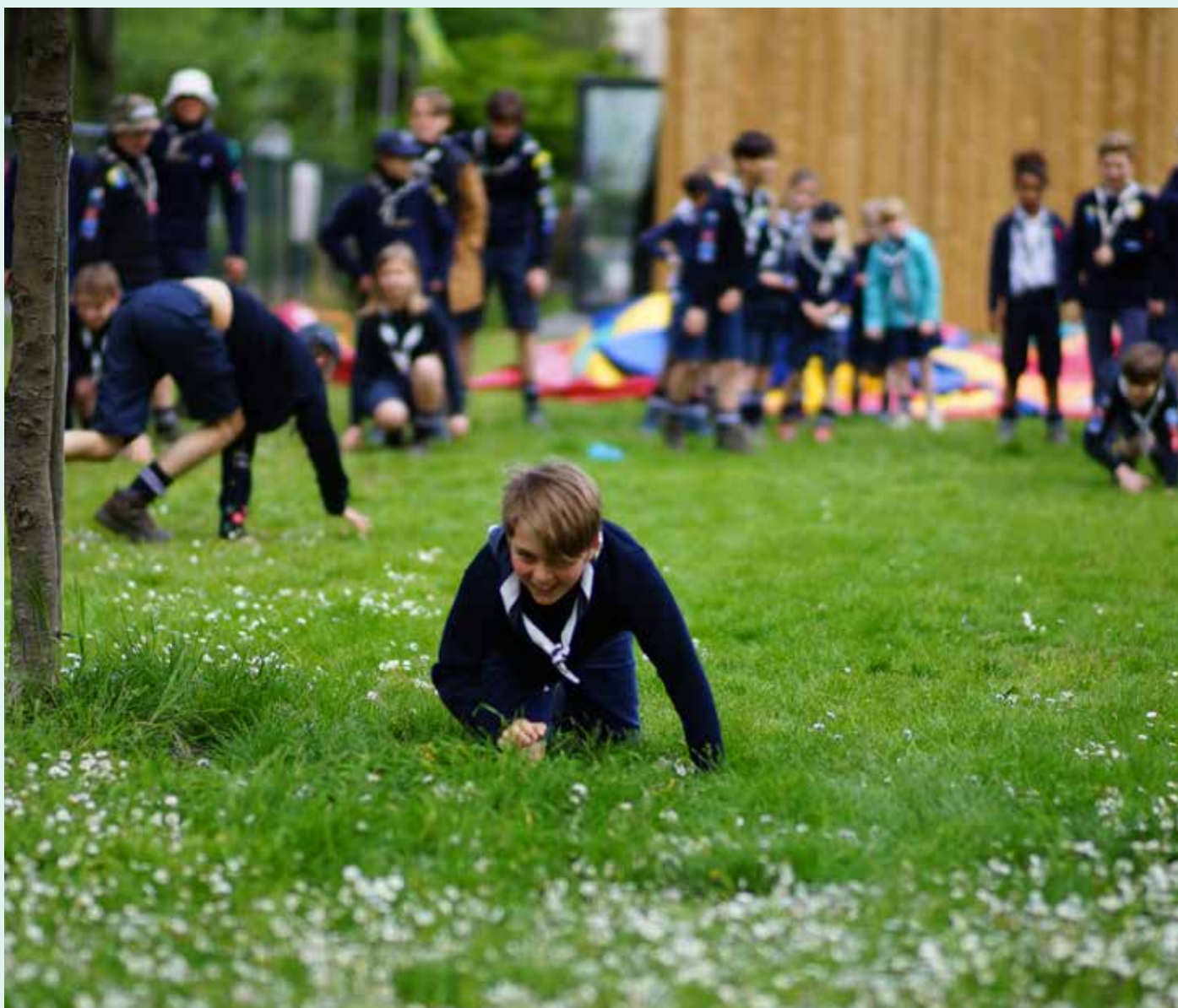
					N 3.1.01 We voorzien een gezamenlijk aanspreekpunt lokale jeugdinfrastructuur in samenwerking met alle partners (KSA, Scouts & Gidsen Vlaanderen, KLJ, Kamino, Chiro, Formaat).
					N 3.1.02 We bouwen expertise en kennis op rond jeugdinfrastructuur in samenwerking met enkele partners uit het jeugdwerk.
/			/	/	N 3.1.03 We werken mee aan de plannen om de staat van jeugdlokalen over heel Vlaanderen in kaart te brengen.
					≡ 3.1.04 We begeleiden eenheden op vlak van zoektocht, bouw, beheer en onderhoud van hun lokalen en terrein met aandacht voor een participatief traject met leden.
					N 3.1.05 We volgen deze beleidsperiode twee lokale bouwprojecten bij eenheden waar we verslag nemen van a tot z om inspirerende documenten te kunnen delen met de eenheden.
					N 3.1.06 We ondersteunen eenheden in het schrijven van subsidiedossiers en inzamelen van giften.
					N 3.1.07 We begeleiden jaarlijks minstens één eenheid in het toegankelijker maken van hun jeugdlokaal.
/	/	/			N 3.1.08 We stimuleren en ondersteunen eenheden om te kiezen voor duurzame en klimaatneutrale infrastructuur.
					N 3.1.09 We delen in samenwerking met de sector inspirerende voorbeelden van lokale gebruik, -beheer, -onderhoud en regelgeving vertaald op maat van onze eenheden op een gemeenschappelijk platform.

IND 3.1.01 FOS Open Scouting intensificeert haar samenwerking met Chiro, Formaat, Kamino, KLJ, KSA en Scouts & Gidsen Vlaanderen om samen expertise op te bouwen rond en te voorzien in een gezamenlijk aanspreekpunt rond lokale jeugdinfrastructuur.

OD 3.2 • FOS Open Scouting verkent mogelijkheden om infrastructuur en ruimte optimaal te benutten of zelf te creëren voor kinderen en jongeren.

IND 3.2.01 FOS Open Scouting onderzoekt tegen eind 2030 de mogelijkheden om zelf te investeren in een jeugdverblijf of kampterrein.

OD 3.3 • FOS Open Scouting vertegenwoordigt de stem van kinderen en jongeren in debat rond jeuginfrastructuur en speelruimte op lokaal en nationaal niveau.

☐	☐	☐	☐	☐	N 3.3.01 We investeren samen met De Ambrassade en andere jeugdwerkorganisaties in netwerkuitbreiding en beleidswerk op vlak van jeuginfrastructuur.
/	/	☐	/	/	N 3.3.02 We werken mee aan het opstellen van een Vlaams masterplan jeuginfrastructuur.
☐	☐	☐	☐	☐	N 3.3.03 We staan eenheden bij om eigen noden rond jeuginfrastructuur te signaleren bij lokale besturen.
☒	☒	☒	☒	☒	N 3.3.04 We nemen jaarlijks een initiatief om de aandacht te trekken op (speel)ruimte voor kinderen en jongeren in het publieke debat.
☐	☐	☐	☐	☐	N 3.3.05 We onderhouden in samenwerking met de andere jeugdbewegingen (JOS) proactief een gezonde relatie met gemeentes waar veel zomerkampen door gaan.
☒	☒	☒	☒	☒	N 3.3.06 We zijn aanwezig op diverse soorten nautisch overleg om de toegang van seascouts tot vaarwater en havens te waarborgen.
☒	/	☒	/	☒	N 3.3.07 We meten tweejaarlijks de huurprijzen voor kampgebouwen en kampterreinen en onderzoeken of dit impact heeft op deelnameprijzen voor kampen.
☐	☐	☐	☐	☐	N 3.3.08 Op bovenlokaal niveau kaarten we de stijgende huurprijzen voor kampterreinen en kampgebouwen aan.

- IND 3.3.01** FOS Open Scouting neemt jaarlijks een initiatief om de aandacht te trekken op het belang van (speel)ruimte voor kinderen en jongeren.
- IND 3.3.02** FOS Open Scouting bezoekt in samenwerking met andere jeugdbewegingen jaarlijks minstens twee gemeenten waar veel zomerkampen doorgaan om met hen een goede verstandhouding op te bouwen.
- IND 3.3.03** FOS Open Scouting onderzoekt tweejaarlijks de kost voor eenheden om een kampverblijf of -terrein te huren.

MOTIVATIE & ENGAGEMENT

SD 4 • Vrijwilligers van FOS Open Scouting zijn gemotiveerd en ontplooiën hun talent in een engagement op maat.

FOS Open Scouting draait dankzij vrijwilligers, zonder hen staan we nergens. Het is essentieel voor onze organisatie om in te zetten op een kwalitatief vrijwilligersbeleid dat inspeelt op nieuwe tendensen. Onze vrijwilligers zijn de ambassadeurs van onze organisatie. Als we het hebben over vrijwilligers in deze doelstelling, dan spreken we over zowel nationaal vrijwilligers als lokale leiding.

We hebben binnen het vrijwillig engagement ook extra aandacht voor de motivatie van vrijwilligers en proberen die te versterken. Dit doen we door in te zetten op inspraak, participatie, ontmoeting, samenwerking en vorming. Vrijwillige engagementen veranderen. We experimenteren verder met projectmatige en flexibele engagementen om antwoord te bieden op uitdagingen in de huidige samenleving zoals kortere intense engagementen die jongeren willen aangaan.

Waarom deze keuze?

Verwachtingen

- › Inzetten op dalende motivatie bij leiding en leidingstekorten

Sterktes

- › Kleine, gezellige jeugdbeweging met sterk groepsgevoel
- › Voorzien voldoende formele en informele ontmoetingsmomenten voor vrijwilligers
- › Bieden kwalitatieve vorming aan
- › Hebben sterk uitgewerkt vrijwilligersbeleid

Bedreigingen

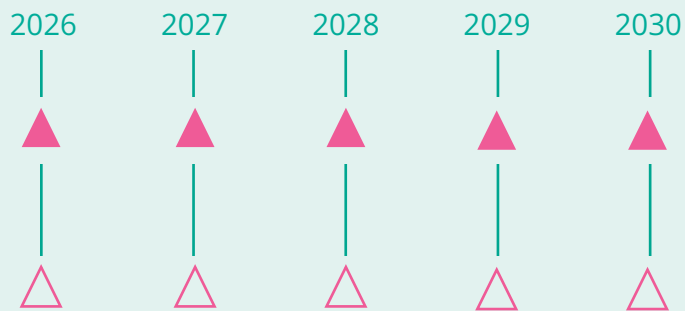
- › Steeds meer druk op vrije tijd van jongeren
- › Engagements van jongeren veranderen en verkorten

Kansen

- › Nieuwe organisatiestructuur met focus op projectmatig werken
- › Scoutscarrière draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling
- › Nog meer focus op competentie- en talentgericht beleid.

OD 4.1 • FOS Open Scouting heeft een gedragen vrijwilligersbeleid met oog op inclusie en duurzaam engagement.

▲	▲	▲	▲	▲	4.1.01 We voeren een doordacht vrijwilligersbeleid, maken het gekend bij onze volledige nationale structuur en dragen het samen uit. We begeleiden vrijwilligers doorheen elke fase van hun engagement.
▲	▲	▲	▲	▲	4.1.02 We hebben een vrijwilligersorgaan dat werkgroepoverschrijdend werken stimuleert, de participatie van werkgroepen en projectgroepen in het totaalbeleid van de organisatie coördineert en bruikbaarheid van het aanbod voor eenheden bewaakt.
▲	▲	▲	▲	▲	4.1.03 We doen jaarlijks een wervingsactie voor nationaal vrijwilligers.
▲	▲	▲	▲	▲	N 4.1.04 We werven actief nationaal vrijwilligers van buiten onze beweging om onze vrijwilligersspoule te diversifiëren.
▲	▲	▲	▲	▲	N 4.1.05 We voorzien een welkomstpakket voor startende vrijwilligers.
/	△	/	/	△	N 4.1.06 We evalueren tweemaal deze beleidsperiode mogelijke drempels om vrijwilliger te worden en werken acties rond drempelverlaging uit.
▲	▲	▲	▲	▲	4.1.07 We voorzien een vormingsbudget voor nationaal vrijwilligers en stimuleren hen om vorming te volgen.
△	△	△	△	△	V 4.1.08 We gebruiken een coachingstool waarmee vrijwilligers elkaar kunnen coachen.
△	△	△	△	△	N 4.1.09 We geven jaarlijks info rond toegankelijkheid in de nationale werking aan elke vrijwilliger.
△	△	△	△	△	4.1.10 We evalueren jaarlijks de werking van elke werk- en projectgroep en sturen bij waar nodig.
▲	▲	▲	▲	▲	4.1.11 We organiseren jaarlijks een teambuildings-activiteit voor de nationaal vrijwilligers uit iedere werk- en projectgroep.
▲	▲	▲	▲	▲	4.1.12 We organiseren jaarlijks een bedankingsmoment voor onze nationaal vrijwilligers en onze eenheidsleiding.
△	▲	△	△	△	4.1.13 We bedanken vrijwilligers expliciet bij de afronding van een engagement.
△	△	△	△	△	4.1.14 We bestendigen de cultuur van persoonlijke groei binnen onze nationale structuur. We versterken de competenties en talenten van de bestaande vrijwilligers via coaching op maat.

v 4.1.15 We hebben een nationale stamwerking voor nationaal vrijwilligers die zijn gestopt maar nog betrokken willen blijven.

4.1.16 We hanteren een procedure voor het aanstellen van ereleden, stellen jaarlijks een lijst met potentiële kandidaten op en benoemen deze op een geschikt moment.

- IND 4.1.01** FOS Open Scouting lanceert jaarlijks een wervingscampagne om nieuwe nationaal vrijwilligers aan te trekken.
- IND 4.1.02** FOS Open Scouting evalueert in 2027 en 2030 het vrijwilligersbeleid met als doel drempels te detecteren om vrijwilliger te worden.
- IND 4.1.03** FOS Open Scouting heeft in ratio één nationaal vrijwilliger per 15 leiding.
- IND 4.1.04** Jaarlijks stelt minstens 70% van de nationaal vrijwilligers dat ze een duurzaam engagement opnemen bij FOS Open Scouting.

OD 4.2 • FOS Open Scouting voorziet een ondersteuningsaanbod om motivatie van vrijwilligers te behouden en versterken.

					N 4.2.01 We ondersteunen eenheden in het motiveren van leidingsploegen en vrijwilligers aan de hand van workshops en tools.
					N 4.2.02 We begeleiden eenheden op maat om te werken aan de groepsdynamica en motivatie binnen de leidingsploeg.
/			/	/	N 4.2.03 We ontwikkelen een gesprekstool om in groep individuele motivatie en engagement te bespreken.
					N 4.2.04 We duiden de verwachtingen rond het engagement van eenheidsleiding en helpen eenheden in hun zoektocht naar geschikte (assistent)-eenheidsleiding.
					N 4.2.05 We informeren ouders of opvoeders van leden over de inhoud van een vrijwillig engagement in een jeugdbeweging.
					N 4.2.06 We voeren gericht promotie rond de meerwaarde van een vrijwilligersengagement.
					N 4.2.07 We organiseren jaarlijks een actie rond de dag van de vrijwilliger en week van de vrijwilliger.
/	/	/	/		N 4.2.08 We voeren een onderzoek naar de motivatiegraad van leiding in 2030 en detecteren elementen die deze motivatiegraad kan verhogen.

IND 4.2.01 FOS Open Scouting houdt jaarlijks een actie rond de dag van de vrijwilliger en week van de vrijwilliger.

IND 4.2.02 Van 2027 tot en met 2028 maakt 20% van de eenheden gebruik van de aangeboden ondersteuning om de motivatie van leiding te behouden en versterken.

IND 4.2.03 Van 2029 tot en met 2030 maakt 30% van de eenheden gebruik van de aangeboden ondersteuning om de motivatie van leiding te behouden en versterken.

IND 4.2.04 FOS Open Scouting onderzoekt de motivatiegraad van leiding in 2030.

OD 4.3 • FOS Open Scouting organiseert laagdrempelige inspraak en participatiemogelijkheden voor (toekomstige) vrijwilligers.

▲	▲	▲	▲	▲	4.3.01 We organiseren jaarlijks een breed participatiemoment voor al onze leiding en nationaal vrijwilligers en hebben hierbij aandacht voor toegankelijkheid.
▲	▲	▲	▲	▲	4.3.02 We organiseren minstens tweemaal per jaar een Algemene Vergadering en bewaken het als een toegankelijk en laagdrempelig beslissingsorgaan waarbij we inzetten op inputvergaring en uitwisseling tussen nationale structuur en eenheden.
△	△	△	△	△	4.3.03 We werken met digitale alternatieven voor de Algemene Vergadering om de participatiegraad te verhogen.
△	△	△	△	△	4.3.04 We stellen jaarlijks een actieplan op om gericht de participatiegraad van minstens drie eenheden te verhogen en hen meer gebruik te laten maken van het nationale aanbod.
△	△	△	△	△	4.3.05 We hanteren een procedure rond maatschappelijke standpuntbepaling als organisatie.
▲	▲	▲	▲	▲	4.3.06 We sturen jaarlijks ons beleid, aanbod en werking bij aan de hand van enquêtes en tevredenheidsmetingen.
△	△	△	△	△	4.3.07 We toetsen jaarlijks een luik van onze werking af bij onze nationaal vrijwilligers.
△	△	△	△	△	4.3.08 We bevragen de noden van eenheden en nationaal vrijwilligers omtrent waardevolle pedagogische producten en acties.
▲	▲	▲	▲	▲	N 4.3.09 We ondersteunen eenheden bij het organiseren van participatie bij leden, leiding en het bredere netwerk.

- IND 4.3.01** FOS Open Scouting organiseert minstens twee keer per jaar een algemene vergadering met het oog op inputvergaring en uitwisseling tussen nationale structuur en eenheden.
- IND 4.3.02** FOS Open Scouting organiseert jaarlijks een breed participatiemoment voor vrijwilligers.
- IND 4.3.03** Jaarlijks is 75% van de eenheden aanwezig op de participatiemomenten van FOS Open Scouting.
- IND 4.3.04** Jaarlijks is 85% van de participerende leden tevreden over de manier waarop de participatiemomenten zijn georganiseerd.
- IND 4.3.05** FOS Open Scouting stelt jaarlijks een actieplan op om de participatiegraad van minstens drie eenheden aan het nationale aanbod te vergroten.

OD 4.4 • FOS Open Scouting faciliteert en organiseert ontmoeting en samenwerking tussen (toekomstige) vrijwilligers.

▲	▲	▲	▲	▲	V 4.4.01 We hebben een vrijwilligersgroep die de organisatie van evenementen opneemt.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.02 We hebben een vrijwilligersgroep logistiek die de opbouw en afbraak van onze evenementen voorziet.
▲	▲	▲	▲	▲	≡ 4.4.03 We organiseren jaarlijks een startevenement voor alle leiding met vorming, ontmoeting, ontspanning, inhoudelijke impulsen en het werven van nieuwe nationaal vrijwilligers.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.04 Het nationaal secretariaat is een open huis voor vrijwilligers en eenheidsleiding.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.05 We stimuleren samenwerking tussen eenheden en ondersteunen eenheidsoverschrijdende activiteiten.
△	△	△	△	△	N 4.4.06 We maken promo via de nationale kanalen voor eenheidsoverschrijdende activiteiten die eenheden organiseren.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.07 We werken jaarlijks mee aan de dag van de jeugdbeweging in samenwerking met de andere jeugdbewegingen die zich verenigen in het JOS.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.08 We organiseren jaarlijks een startmoment voor onze nationaal vrijwilligers.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.09 We organiseren en stimuleren informele ontmoetingsmomenten voor leiding en nationaal vrijwilligers.
▲	▲	▲	▲	▲	4.4.10 We organiseren of ondersteunen jaarlijks een activiteit voor alle vlooteenheden (bv: Gele Wimpel, Blauwe Wimpel ...).
△	△	/	/	△	N 4.4.11 FOS Open Scouting en Scouts en Gidsen Vlaanderen sturen samen een Belgisch contingent naar de Wereldjamboree in 2027 en 2031 en voorzien ondersteuning en begeleiding voor de vrijwilligers die dit organiseren.
/	▲	/	▲	/	4.4.12 We organiseren tweejaarlijks een activiteit voor onze (oudste) leden.
▲	▲	▲	▲	▲	N 4.4.13 We gaan jaarlijks bij minstens drie eenheden langs tijdens hun lokale werking (bv. FOS on Tour).

2026

2027

2028

2029

2030

N 4.4.14 Op evenementen communiceren we op voorhand over praktische zaken rond toegankelijkheid (rolstoelvriendelijk, genderneutrale toiletten, safe space ...).

IND 4.4.01 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks een startweekend voor de leiding.

IND 4.4.02 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks minstens vier informele ontmoetingsmomenten voor eenheidsleiding en/of nationaal vrijwilligers.

IND 4.4.03 FOS Open Scouting ondersteunt jaarlijks minstens drie activiteiten die eenheden onderling verbinden.

IND 4.4.04 FOS Open Scouting werkt jaarlijks actief mee aan de organisatie van de Dag van de Jeugdbeweging.

OD 4.5 • FOS Open Scouting biedt geattesteerde vorming en vorming op maat aan.

4.5.01 We hebben een pedagogische vormingswerkgroep.

4.5.02 We organiseren jaarlijks minstens twee vormingstrajecten die leiden naar het attest 'animator in het jeugdwerk'.

N 4.5.03 We hebben een co-animatortraject en maken dit kenbaar bij onze eenheden en externe partners.

4.5.04 We organiseren jaarlijks minstens één vormingstraject dat leidt naar het attest 'hoofdanimator in het jeugdwerk'.

4.5.05 We organiseren jaarlijks minstens één vormingstraject dat leidt naar het attest 'instructeur in het jeugdwerk'.

4.5.06 We organiseren jaarlijks een vormingsaanbod of uitwisselingsmoment voor eenheidsleiding.

4.5.07 We hebben een vormingsaanbod over verschillende pedagogische thema's en bieden vorming op maat aan voor eenheden met concrete vragen.

4.5.08 We organiseren jaarlijks een vraaggestuurd vormingsmoment specifiek gericht op noden die we detecteren tijdens contacten met eenheden en inspraakmomenten.

4.5.09 We organiseren specifieke vorming voor pedagogische instructeurs.

4.5.10 We voorzien jaarlijks specifieke vorming voor nationaal vrijwilligers die eenheden begeleiden.

N 4.5.11 We organiseren een inclusieve kadervormingscursus in samenwerking met LEJO vzw.

4.5.12 We bevragen eenheden over hun noden op vlak van vorming op maat en stemmen ons aanbod hierop af.

V 4.5.13 We evalueren ons vormingsaanbod frequent en passen dit aan waar nodig met aandacht voor veiligheid, ervaringsgerichtheid, persoonlijke groei, plezier, inspraak, uitwisseling, groepsproces, duurzaamheid & inclusie.

4.5.14 We streven ernaar om op vormingsmomenten alle regio's evenredig te bereiken op vlak van deelnemers.

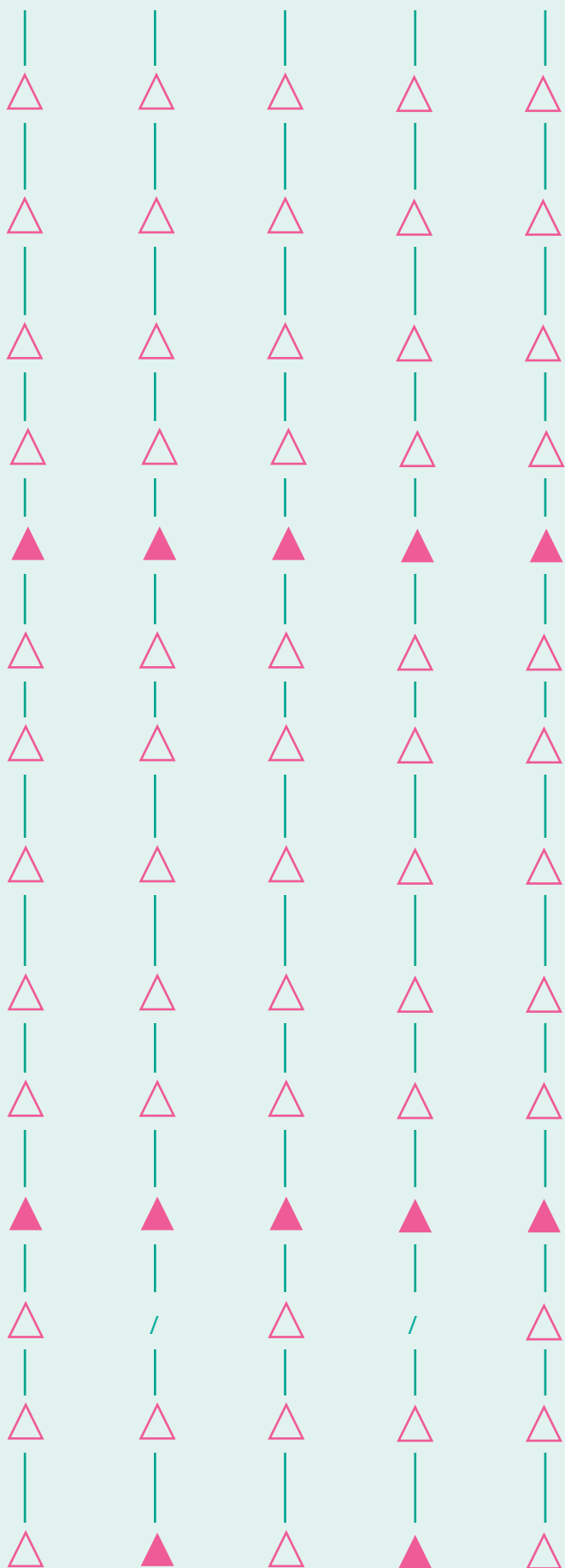
2026

2027

2028

2029

2030

V 4.5.15 We houden rekening met diverse leervoorkeuren bij deelnemers van vormingsmomenten en passen ons aanbod aan indien nodig.

V 4.5.16 We coachen en begeleiden onze pedagogische instructeurs door in te zetten op een groeitraject met werkpunten en groeikansen.

N 4.5.17 We onderzoeken drempels binnen ons vormingsaanbod en zetten actief in op drempelverlaging en proactieve informatieverstrekking.

N 4.5.18 We promoten en gebruiken de FOS-tools op kadervormingscursussen.

N 4.5.19 We experimenteren met digitale of online vorming.

4.5.20 We communiceren duidelijk aan welke competenties er gewerkt wordt in ons vormingsaanbod.

4.5.21 We zetten in op nazorg voor deelnemers, stagebegeleiders en instructeurs na de cursus- en stageperiode.

V 4.5.22 We motiveren en ondersteunen deelnemers aan kadervorming om hun traject af te werken en hun attest te behalen.

4.5.23 We gebruiken KAVO als databank voor alle deelnemers aan kadervorming en het bijhouden van hun attesten.

V 4.5.24 We brengen stagebegeleiders in de verschillende eenheden (in het kader van geattesteerde cursussen) in kaart en volgen stagetrajecten mee op.

N 4.5.25 We belonen jaarlijks de eenheden die een (nautisch) vormingstraject volgen.

4.5.26 We bevragen eenheden tweejaarlijks over hun participatie aan geattesteerde en niet-geattesteerde vormingsmomenten en blijven hen betrekken.

N 4.5.27 We voorzien op onze kadervormingscursussen sessies over gelijke kansen en inclusie.

N 4.5.28 We experimenteren met kortere vormingsmogelijkheden in weekendvorm en avontuurlijke vormingsmomenten voor zowel (toekomstige) leiding als ervaren leiding.

- IND 4.5.01 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks minstens twee vormingstrajecten die leiden naar het attest 'animator in het jeugdwerk'.
- IND 4.5.02 FOS Open Scouting biedt co-animatortrajecten aan tijdens minstens één van de vormingstrajecten 'animator in het jeugdwerk'.
- IND 4.5.03 We organiseren jaarlijks een inclusieve kadervormingscursus gericht op het attest "animator" met een (sociale) partner.
- IND 4.5.04 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks minstens één vormingstraject dat leidt naar het attest 'hoofdanimator in het jeugdwerk'.
- IND 4.5.05 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks minstens één vormingstraject dat leidt naar het attest 'instructeur in het jeugdwerk'.
- IND 4.5.06 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks een vorming of uitwisseling gericht naar eenheidsleiding.
- IND 4.5.07 Jaarlijks bereikt FOS Open Scouting met haar vormingsaanbod minstens 55% van de eenheden.

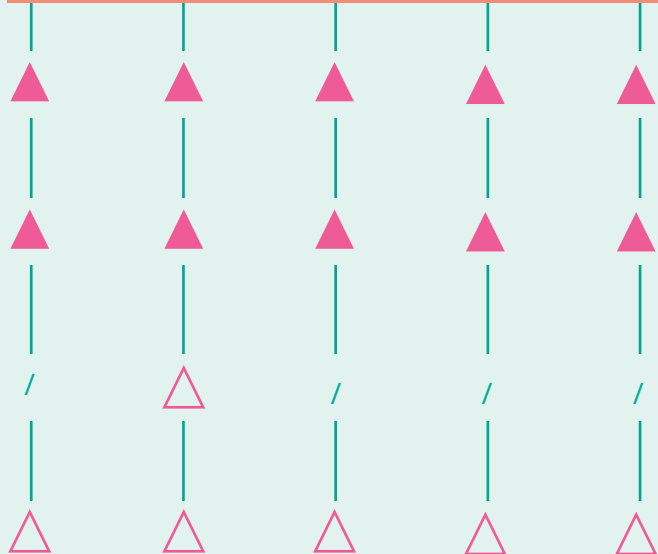
OD 4.6 • FOS Open Scouting biedt nautische vorming.

▲	▲	▲	▲	▲	4.6.01 We hebben een vrijwilligersgroep die zich specifiek inzet voor de ondersteuning van seascoutseenheden.
▲	▲	▲	▲	▲	4.6.02 We hebben een vrijwilligersgroep die instaat voor het organiseren en begeleiden van nautische vorming.
▲	▲	▲	▲	▲	4.6.03 We voorzien pedagogische en technische vorming en begeleiding voor nautische instructeurs.
△	△	△	△	△	N 4.6.04 We centraliseren draaiboeken en informatie voor de organisatie van ons nautisch vormingsaanbod en actualiseren dit regelmatig.
▲	▲	▲	▲	▲	4.6.05 We organiseren jaarlijks een nautisch vormingsaanbod rond roeien op stilstaand water (beginners en gevorderden).
▲	▲	▲	▲	▲	4.6.06 We organiseren jaarlijks een nautisch vormingsaanbod rond zeilen op stilstaand water (beginners en gevorderden).
▲	▲	▲	▲	▲	4.6.07 We organiseren jaarlijks een nautisch vormingsaanbod rond zeilen op getijdenwater.
▲	▲	▲	▲	▲	N 4.6.08 We organiseren jaarlijks een nautisch vormingsaanbod rond motoren op getijdenwater.
▲	▲	▲	▲	▲	4.6.09 We voorzien een (online) vorming rond het gebruik van VHF om deelnemers voor te bereiden op het overheidsexamen.
▲	▲	▲	▲	▲	N 4.6.10 We maken gebruik van een tool om (test) examens op te stellen voor nautische vorming.

- IND 4.6.01** FOS Open Scouting organiseert jaarlijks minstens één nautische vorming op stilstaand water.
- IND 4.6.02** FOS Open Scouting organiseert jaarlijks minstens één nautische vorming op getijdenwater.
- IND 4.6.03** Jaarlijks bereikt FOS Open Scouting met haar nautisch cursusaanbod minstens 55% van de nautische eenheden.

2026 2027 2028 2029 2030

OD 4.7 • FOS Open Scouting experimenteert met projectmatige en flexibele engagements.

4.7.01 We voorzien in onze organisatiestructuur ruimte voor projectmatige vrijwilligersgroepen.

4.7.02 We ondersteunen jaarlijks drie eenheden in het experimenteren met nieuwe projectvormen om in te spelen op de steeds veranderende en diverse samenleving (eventueel met een partnerorganisatie).

N 4.7.03 We onderzoeken in 2027 hoe andere organisaties werken met specifieke en flexibele engagements en vertalen bevindingen naar de eigen werking.

N 4.7.04 We sensibiliseren eenheden over verschillende vormen van engagement en stimuleren hen om hiermee aan de slag te gaan.

IND 4.7.01 FOS Open Scouting ondersteunt jaarlijks drie eenheden in het experimenteren met nieuwe projectvormen om in te spelen op de steeds veranderende en diverse samenleving.

GELIJKE KANSSEN & INCLUSIE

SD 5 • FOS Open Scouting bouwt actief aan een diverse en inclusieve jeugdbeweging.

Niet elke jongere heeft dezelfde kansen. In deze doelstelling gaan we voor meer en betere speelkansen voor alle kinderen en jongeren. We werken aan een jeugdbeweging waarin elke jongere kan participeren en meespelen, waar iedereen zich goed en veilig voelt en waarbij we in verbinding staan met de superdiverse samenleving. We doen dit aan de hand van drempelverlaging. We bouwen bruggen met andere organisaties om ontmoeting, samenwerking of toeleiding te stimuleren. We zijn kritisch en werken aan een sterke visie en beleid. Net zoals de vorige beleidsperiode verankeren we dit thema in alle facetten van de organisatie. Daarom kiezen we voor gelijke kansen als accent en strategische doelstelling.

Waarom deze keuze?

Verwachtingen

- › Meer en intensere ondersteuning op vlak van gelijke kansen en inclusie. Enkel openstaan voor iedereen niet voldoende
- › Beweging is een weerspiegeling van de samenleving

Sterktes

- › Netwerk en samenwerking met externe organisaties op vlak van gelijke kansen
- › Ons solidariteitssysteem SOM (Solidariteit Op Maat)
- › Opgebouwde expertise op basis van eerdere experimenten en projecten

Zwaktes

- › Bereiken sommige doelgroepen weinig
- › Eigen waarden en tradities vormen drempels

Bedreigingen

- › Engagement van jongeren staat onder druk
- › Kansarmoede bij jongeren neemt toe
- › Toenemende polarisering in de samenleving

Kansen

- › Gelijke kansen en inclusie zijn deel van identiteit van onze organisatie, veel gedragenheid
- › Inclusieve groepen zijn flexibel, creatief en vormen veilige omgeving voor elk kind en elke jongere
- › Meer bewustzijn rond het thema in de samenleving

2026 2027 2028 2029 2030

OD 5.1 • FOS Open Scouting implementeert een heldere visie en beleid op gelijke kansen en inclusie.

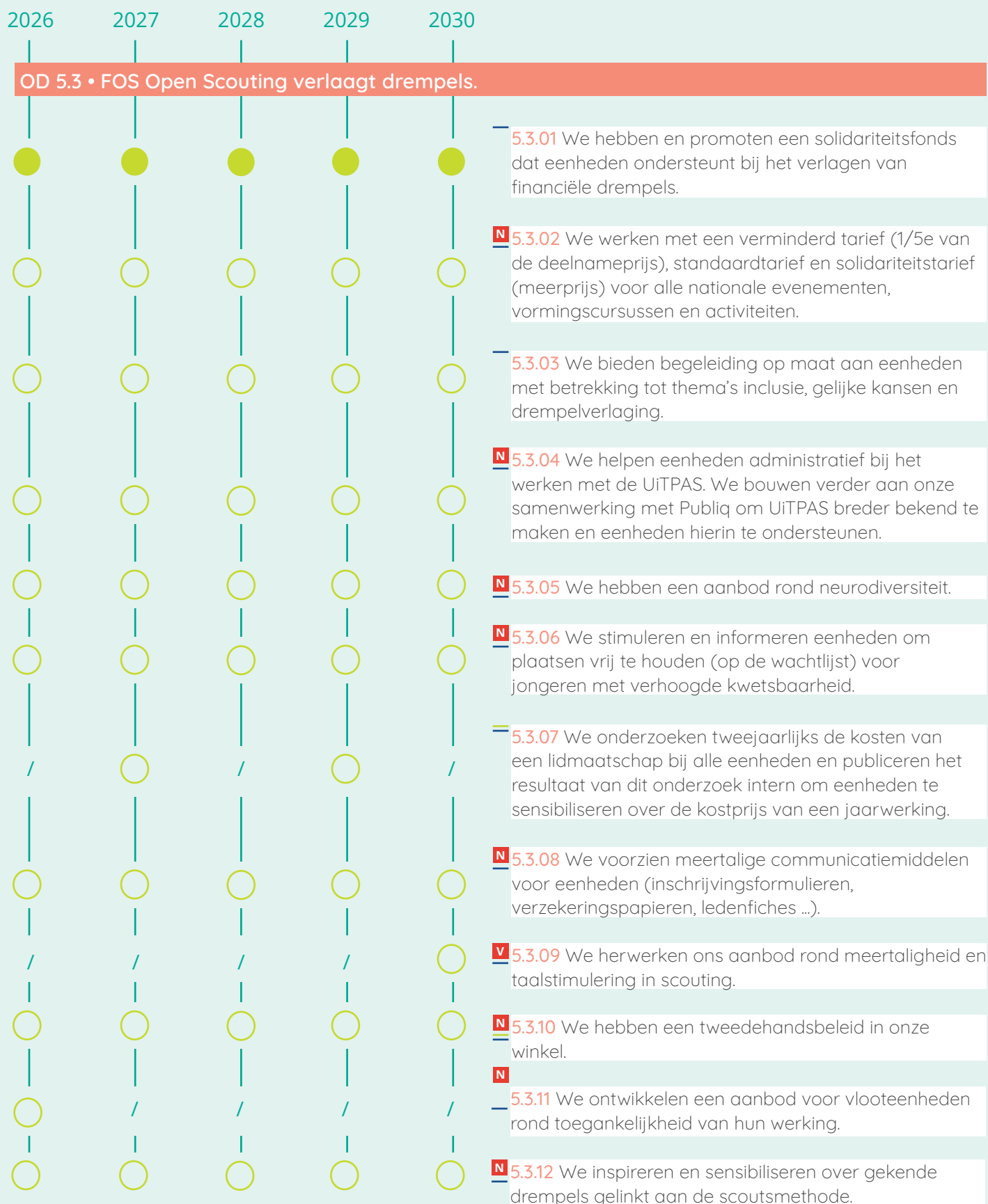
○	○	○	○	○	5.1.01 We hebben een heldere visie omtrent inclusie en gelijke kansen op basis van externe expertise, onderzoek en eigen ervaring.
●	●	●	●	●	5.1.02 We hebben een vrijwilligerswerkgroep met diversiteitscoaches die het thema diversiteit opvolgt, aanstuurt en behartigt.
/	●	/	/	●	5.1.03 We hebben, onderhouden en breiden het aanbod met praktische tools voor eenheden uit om aan de slag te gaan met diversiteit en gelijke kansen.
○	○	○	○	○	5.1.04 We coachen eenheden bij het opstellen van een lokaal actieplan en bijhorende visie rond inclusie en gelijke kansen.
○	○	○	○	○	5.1.05 We inspireren eenheden met succesvolle diversiteitsprojecten van andere eenheden.
●	●	●	●	●	5.1.06 We participeren aan acties en campagnes die aansluiten bij onze visie (bv: Idahot, Dag tegen armoede, Mars tegen racisme,...)
○	○	○	○	○	5.1.07 We hebben aandacht voor genderinclusiviteit in onze werking en implementeren waar nodig genderneutraliteit.
○	○	○	○	○	5.1.08 De diversiteitsmedewerker geeft één keer per maand een impuls over diversiteit en inclusie op het stafoverleg.
○	○	○	○	○	5.1.09 Alle pedagogische stafmedewerkers volgen tweejaarlijks een workshop met focus op diversiteit en inclusie.

- IND 5.1.01 FOS Open Scouting geeft elke vrijwilligersgroep tweejaarlijks inzicht in onze visie op gelijke kansen en inclusie.
- IND 5.1.02 FOS Open Scouting participeert jaarlijks aan minstens één actie of campagne die aansluit bij onze visie op gelijke kansen en inclusie.

OD 5.2 • FOS Open Scouting is een bruggenbouwer die inzet op samenwerking, ontmoeting en toeleiding.

●	/	●	/	●	5.2.01 We organiseren tweejaarlijks een netwerkmoment voor leiding & nationaal vrijwilligers rond inclusie en gelijke kansen. We verspreiden expertise van externe partners.
●	●	●	●	●	5.2.02 We leiden kinderen en jongeren (niet-leden) uit kwetsbare groepen toe naar kampen van eenheden (Mee Op Kamp).
●	●	●	●	●	N 5.2.03 We stimuleren internationale ontmoeting in binnen- en buitenland via groepsuitwisselingen en mobiliteit van jeugdwerkers (Erasmus+).
○	○	○	○	○	N 5.2.04 We stimuleren eenheden om kinderen en jongeren met een beperking op te nemen in de groep en engageren ons in specifieke projecten (bv. Doemamee).
○	○	○	○	○	N 5.2.05 We voorzien een ondersteunings- en vormingstraject voor eenheden die aan de slag willen met kinderen en jongeren met een beperking.
○	○	○	○	○	N 5.2.06 We stellen een evenement open voor jongeren die we bereiken via sociale partners.
○	○	○	○	○	N 5.2.07 We bieden gesprekstools aan voor groepen om in gesprek te gaan met ouders of opvoeders in functie van inclusief werken.
○	○	○	○	○	N 5.2.08 We maken scouting kenbaar bij gezinnen met migratieachtergrond en verlagen drempels.
●	●	●	●	●	5.2.09 We organiseren jaarlijks een kamp in samenwerking met een partner in het jeugdwelzijnswerk (bv. LEJO vzw) en gaan aan de slag met de bevindingen om eenheden te inspireren.
○	○	○	○	○	5.2.10 We zijn ons bewust van onze voorbeeldrol en willen in onze werking waar mogelijk inspireren tot en ons engageren voor een sociaalrechtvaardige en duurzame samenleving.

- IND 5.2.01 FOS Open Scouting organiseert tweejaarlijks een netwerkmoment voor leiding en nationaal vrijwilligers rond diversiteit.
- IND 5.2.02 Jaarlijks participeren er minstens vijf eenheden aan 'Mee op kamp' om kinderen uit een kwetsbare leefsituatie een kampervaring aan te bieden.
- IND 5.2.03 FOS Open Scouting organiseert jaarlijks een kamp samen met een partner uit het jeugdwelzijnswerk.
- IND 5.2.04 Tegen eind 2030 engageren minstens 50% van onze eenheden zich om kinderen en jongeren met een beperking op te nemen in de eenheid.

- IND 5.3.01** Jaarlijks geeft 90% van de eenheden aan het solidariteitsfonds van FOS Open Scouting te kennen.
- IND 5.3.02** FOS Open Scouting onderzoekt tweejaarlijks bij alle eenheden de kosten die een lidmaatschap op jaarbasis met zich meebrengt.
- IND 5.3.03** FOS Open Scouting begeleidt jaarlijks minstens één eenheid rond 'drempelverlaging'.

MENSELIJK & FINANCIIEEL KAPITAAL

SD 6 • FOS Open Scouting optimaliseert en verduurzaamt menselijk & financieel kapitaal.

FOS Open Scouting creëert en onderhoudt een omgeving waarbinnen de beweging kan werken aan inhoudelijke ambities. We hebben een kwaliteitsvol personeelsbeleid met aandacht voor werkbaar werk. We verzekeren onze toekomst door te werken aan ledenbehoud en geografische spreiding.

Kennisdeling en borging is essentieel in een jonge dynamische vereniging. We zorgen voor een solide (digitale) infrastructuur op maat van onze vrijwilligersorganisatie en hebben de nodige materiële voorzieningen om zowel vrijwilligers als personeel optimaal te laten werken.

Hiervoor verwerven we vooral middelen bij de Vlaamse overheid. Dat gebeurt door het uitschrijven van een democratisch en participatief gedragen beleidsnota. Tegelijk blijven we op zoek naar diverse inkomsten (intern en extern) om onze financiële draagkracht te verruimen.

Tot slot waarderen we ons opgebouwd netwerk en onze samenwerkingen binnen en buiten de sector. Het stelt ons in staat om als kleine beweging grootse dingen te doen.

Waarom deze keuze?

Verwachtingen

- › Scouting moet zo betaalbaar mogelijk blijven

Sterktes

- › Hebben efficiënte werking met weinig overheadkosten
- › Sterk personeelsteam met heldere taakverdeling
- › Zijn ambitieus en durven, krijgen als kleine beweging zeer veel gedaan

Zwaktes

- › Snel verloop tussen generaties vrijwilligers zorgt voor stoeve kennisoverdracht
- › Beperkt aantal eenheden, niet voldoende geografisch verspreid

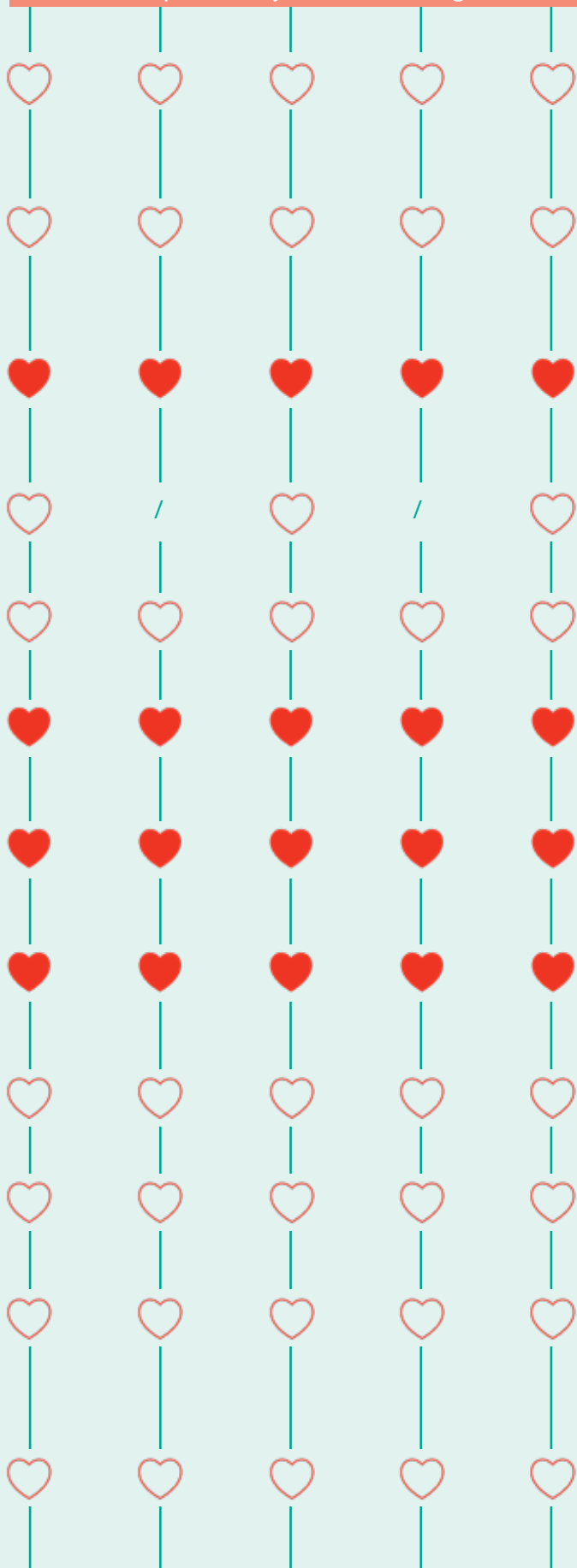
Bedreigingen

- › Vlaamse subsidie wordt niet volledig geïndexeerd

Kansen

- › Hebben vaak trekkersrol in samenwerkingsverbanden
- › Laatste jaren meer zichtbaar als jeugdwerkorganisatie

OD 6.1 • FOS Open Scouting hanteert een competentie- en talentgericht personeelsbeleid met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

6.1.01 We hebben een flexibel personeelsbeleid dat rekening houdt met noden en verwachtingen van zowel werkgever als werknemer.

6.1.02 Binnen ons medewerkersteam staat gedeelde verantwoordelijkheid centraal en hanteren we een overlegstructuur met voldoende aandacht voor inhoudelijke betrokkenheid, opvolging en aansturing.

6.1.03 We hebben jaarlijks met iedere stafmedewerker een ontwikkelingsgeprek en hanteren daarbij persoonlijke ontwikkelingsplannen die halfjaarlijks worden overlopen.

6.1.04 We organiseren tweejaarlijks een personeelsbevraging en gebruiken de resultaten om het personeelsbeleid aan te passen.

6.1.05 We hebben een personeelsgids en een arbeidsreglement en actualiseren beiden tijdig.

6.1.06 In ons personeelsbeleid laten we ons bijstaan door ondersteunende diensten (werkgeversorganisatie, sociaal secretariaat, preventiedienst ...).

6.1.07 We voorzien jaarlijks drie teambuildingsmomenten en een stafmeerdaagse voor onze stafmedewerkers.

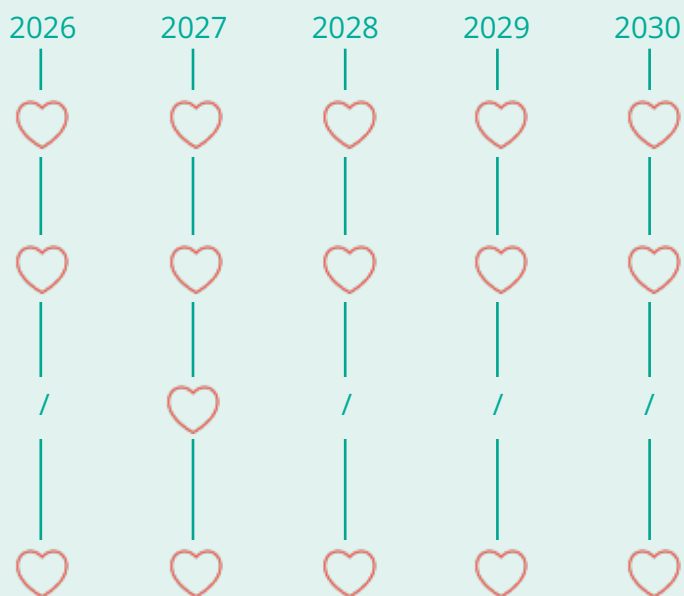
6.1.08 We voorzien een doordacht vormingsaanbod gebaseerd op competentieprofielen en organisatienoden.

V 6.1.09 We voorzien voldoende ondersteuning bij de inwerking van nieuwe personeelsleden en vragen bij opstart actief naar extra noden op de werkvloer.

6.1.10 We hebben een talent- en competentiebeleid, voeren dit uit en evalueren regelmatig.

6.1.11 We zetten in op talentontdekking en competentieontwikkeling via coaching op maat. Stafmedewerkers krijgen de ruimte om elkaar te coachen.

6.1.12 We passen takenpakketten aan waar wenselijk en mogelijk op basis van functie- en competentieprofielen, ontwikkelingsgesprekken en de resultaten van de personeelsbevraging.

6.1.13 We stimuleren een open feedbackcultuur en hebben daarbinnen aandacht voor zowel resultaatsevaluatie als procesevaluatie.

N 6.1.14 We waarborgen de weerbaarheid en het mentaal welzijn van stafmedewerkers en hebben aandacht voor werkbaar werk.

N 6.1.15 We evalueren in 2027 onze wervingsprocedures & personeelsbeleid op vlak van gelijke kansen & stellen een actieplan op.

N 6.1.16 We streven er naar om meer bekendheid te creëren rond eigen vacatures bij ondervertegenwoordigde doelgroepen in het stafteam.

- IND 6.1.01** FOS Open Scouting organiseert tweejaarlijks een uitgebreide personeelsbevraging die telkens resulteert in een actieplan opgemaakt door het bestuursorgaan.
- IND 6.1.02** Iedere stafmedewerker van FOS Open Scouting volgt jaarlijks minstens één dag vorming. De vormingsnoden worden jaarlijks bepaald op basis van groeikansen, competentieprofielen en organisatienoden.
- IND 6.1.03** FOS Open Scouting werkt tegen eind 2027 een actieplan uit rond gelijke kansen in het personeel- en wervingsbeleid.

OD 6.2 • FOS Open Scouting verzekert continuïteit en is geografisch goed gespreid.

♡	♡	♡	♡	♡	N 6.2.01 We ondersteunen gemeenten en jongeren van a tot z bij het oprichten van nieuwe eenheden en hebben hiervoor een draaiboek.
♡	♡	♡	♡	♡	N 6.2.02 We hebben een werkgroep die zich inzet voor geografische spreiding.
♡	♡	♡	♡	♡	V 6.2.03 We gaan actief op zoek naar nieuwe eenheden in provincies waar FOS Open Scouting ondervertegenwoordigd is (Limburg, Vlaams-Brabant en Antwerpen).
♡	♡	♡	♡	♡	V 6.2.04 We voorzien financiële en inhoudelijke ondersteuning en begeleiding voor eenheden op vlak van ledenwerving en leidingwerving.
♡	♡	♡	♡	♡	N 6.2.05 We maken promomateriaal om te verspreiden in scholen.
♡	♡	♡	♡	♡	V 6.2.06 We organiseren onze activiteiten, vormingen, evenementen en netwerken met aandacht voor geografische spreiding, bereikbaarheid en betaalbaarheid.
/	♡	♡	♡	♡	N 6.2.07 We ondersteunen eenheden vanaf 2027 met het organiseren van vriendjesdagen door specifiek materiaal te voorzien.
♡	♡	♡	♡	♡	N 6.2.08 We bouwen een netwerk uit met relevante contacten in die regio's waar we weinig eenheden hebben.

IND 6.2.01 FOS Open Scouting ondersteunt jaarlijks minstens vijf eenheden met hun ledenwervingsacties.
IND 6.2.02 Tegen eind 2030 is minstens één nieuwe eenheid aangesloten in de provincies Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant of in het hoofdstedelijk gewest Brussel.

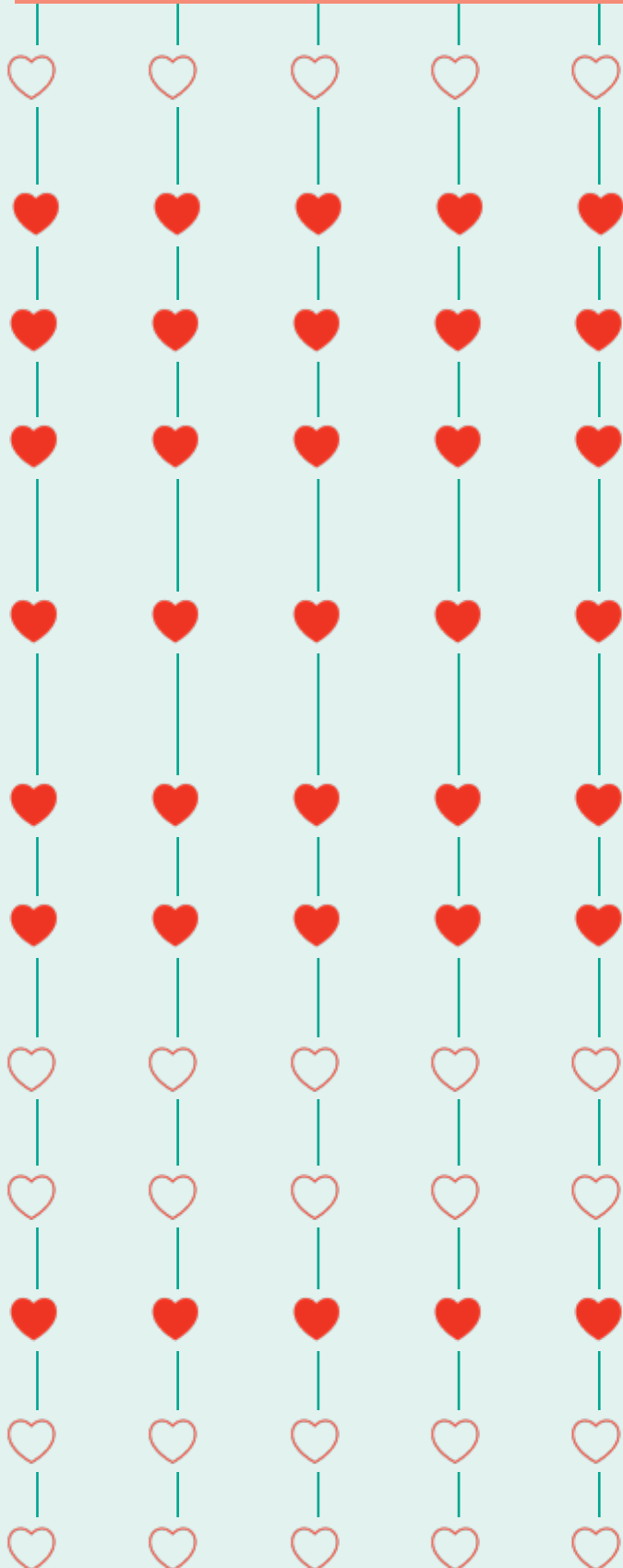
OD 6.3 • FOS Open Scouting werkt actief aan kennisdeling en -borging.

♥	♥	♥	♥	♥	6.3.01 We hebben een gebruiksvriendelijk online platform voor vrijwilligers en stafmedewerkers om informatie te bewaren, uit te wisselen en samenwerking te bevorderen.
♥	♥	♥	♥	♥	N 6.3.02 We stimuleren vrijwilligersgroepen om groepsoverschrijdend samen te werken en hebben aandacht voor kennisdeling en medebeheer.
♥	/	/	/	/	N 6.3.03 We stellen een beleid op rond het ontwikkelen, gebruik en onderhoud van digitale tools.
♥	♥	♥	♥	♥	6.3.04 We inventariseren alle IT-gerelateerde tools, websites, hardware... van de organisatie en houden deze inventaris up-to-date.
♥	♥	♥	♥	♥	6.3.05 We hanteren onze procedures inzake kennisborging en herwerken deze wanneer nodig.
♥	♥	♥	♥	♥	N 6.3.06 We zetten actief in op kennisborging op vlak van vorming over werkgroepen heen.
♥	♥	♥	♥	♥	N 6.3.07 We hebben een heldere procedure om opgedane kennis uit internationale evenementen te delen binnen de beweging.
♥	♥	♥	♥	♥	6.3.08 We beheren een nationaal archief dat inzet op digitalisatie en stellen dit ter beschikking van eenheden.

IND 6.3.01 FOS Open Scouting evalueert in 2028 de gebruikte platformen inzake kennisborging en past ze aan indien nodig.

OD 6.4 • FOS Open Scouting heeft een sterk netwerk in het jeugdwerklandschap en werkt crossectoraal samen met diverse partners.

6.4.01 We gaan op zoek naar samenwerkingen met partners die aan dezelfde thema's werken, zowel nationaal als internationaal.

6.4.02 We hebben regelmatig overleg met de coördinatoren van de andere jeugdbewegingen binnen het JOS.

6.4.03 We zijn lid van wereldbewegingen WOSM en WAGGGS.

6.4.04 We nemen een actieve rol op binnen GSB (het Belgische scoutsverbond), we werken mee aan projecten, gaan regelmatig in overleg en dragen daarbij onze waarden uit.

6.4.05 De eindverantwoordelijken van FOS Open Scouting en Scouts en Gidsen Vlaanderen zitten tweemaal per jaar samen om structurele samenwerkingsverbanden te zoeken, te evalueren en bij te sturen waar nodig.

6.4.06 We hebben twee 'internationaal commissarissen' die onze beweging formeel vertegenwoordigen op (inter)nationale overlegorganen.

6.4.07 We stimuleren uitwisseling en delen expertise met scoutsfederaties van andere landen door aanwezig te zijn op (inter)nationale vormingen, conferenties, netwerken of andere evenementen.

6.4.08 We participeren binnen de beslissingsorganen van de Vlaamse Jeugdraad en de Ambrassade (AV of Commissie Jeugdwerk).

6.4.09 We engageren ons jaarlijks in relevante werkgroepen binnen de Ambrassade en overlegplatformen binnen de jeugdsector.

6.4.10 We zijn actief betrokken in de nautische jeugdraad.

N 6.4.11 We zijn lid van (inter)nationale jeugdwerknetwerken zoals Youth Health Organisation of de European Youth Foundation en houden opportuniteiten voor projecten in het oog.

6.4.12 We hebben een persbeleid.

IND 6.4.01 FOS Open Scouting heeft jaarlijks een vertegenwoordiging in minstens acht overlegorganen, samenwerkingsverbanden of platforms.

IND 6.4.02 FOS Open Scouting is binnen scouting en guiding vertegenwoordigd op nationale en internationale inspraakmomenten tot op Europees niveau.

IND 6.4.03 FOS Open Scouting heeft regelmatig overleg met de coördinatoren van de andere jeugdbewegingen binnen het JOS (Jeugdbewegings Overleg en Samenwerking).

OD 6.5 • FOS Open Scouting beheert, verduurzaamt en investeert in werkruimte en materiële voorzieningen voor personeel en vrijwilligers.

					6.5.01 We hebben een nationaal secretariaat met de nodige werk- en vergaderfaciliteiten en bijkomende logistieke- en archiefruimte voor onze stafmedewerkers en nationaal vrijwilligers.
					6.5.02 We onderhouden, beheren en investeren in duurzaam materiaal voor onze (grote) evenementen.
					6.5.03 We onderhouden, beheren en investeren in (nautisch) duurzaam didactisch materiaal.
					6.5.04 We hebben een vrijwilligerswerkgroep die het ICT-beleid binnen onze organisatie opvolgt.
	/		/		V 6.5.05 We versterken de digitale weerbaarheid van FOS Nationaal en evalueren deze tweejaarlijks.
					6.5.06 We kiezen zoveel mogelijk voor duurzame mobiliteit en het openbaar vervoer en trachten onze bezoekers en medewerkers daar ook toe te motiveren.
					6.5.07 We voorzien een praktische en snelle aansluiting tussen het station en ons nationaal secretariaat voor zowel personeel als vrijwilligers door aan te sluiten bij een fietsdeelsysteem.
					N 6.5.08 We hebben een abonnement op een autodeelsysteem.
					6.5.09 Aan de hand van onze duurzaamheidstoets evalueren we jaarlijks de werking van ons nationaal secretariaat en werken enkele verbeteracties uit.
					6.5.10 We trachten ons energieverbruik op het nationaal secretariaat zo laag mogelijk te houden en jaarlijks te verminderen. Daarvoor kiezen we voor hernieuwbare energie en energiezuinige apparatuur.
					N 6.5.11 We organiseren groepsaankopen voor scouts- en technisch materiaal.

IND 6.5.01 FOS Open Scouting bevraagt tweejaarlijks de nationaal vrijwilligers en het personeel omtrent noden en wensen in het kantoorgebouw.

OD 6.6 • FOS Open Scouting heeft een duurzaam (financieel) management.

					 6.6.01 We hebben een divers samengesteld bestuursorgaan die de organisatie leidt op strategisch en beheersmatig niveau.
					 6.6.02 We onderhouden een intensieve samenwerking met Friends of Scouting vzw.
					6.6.03 We voeren een doordacht financieel beleid met een actieve opvolging en rapporteren hierover duidelijk en transparant.
					6.6.04 We rapporteren een stand van zaken van vooropgestelde resultaten, gebruikte processen en procedures aan onze Algemene Vergadering en aan de Vlaamse overheid.
					 6.6.05 We voorzien de nodige tijd en middelen voor het uitschrijven van een nieuwe beleidsnota (2031-2035).
					6.6.06 We bekijken continue hoe we onze overheadkosten zo laag mogelijk kunnen houden.
					6.6.07 We werken met een boekhoudkantoor en revisoren bureau.
					 6.6.08 We werken binnen de principes die in de SDG's (Sustainable Development Goals) zijn opgenomen.
					 6.6.09 We gebruiken een generieke evaluatietoets rond duurzaamheid en gelijke kansen voor alle nationale initiatieven.
					 6.6.10 We hebben aandacht voor diversifiëring van onze middelen door actief op zoek te gaan naar alternatieve inkomstenbronnen.
					 6.6.11 We zijn ons bewust van de impact van het financiële systeem en kiezen voor een duurzame bank.
					6.6.12 We ondersteunen onze nationale structuur bij het opstellen van begrotingen en het beheren van hun budgetten.
					 6.6.13 De lidgeldbijdrage voor leden van FOS Open Scouting is competitief met die van andere jeugdbewegingen.

- IND 6.6.01** FOS Open Scouting geeft elke vrijwilligersgroep inzicht in hun kwartaaluitgaven en laat hen jaarlijks een begrotingsoefening doen.
- IND 6.6.02** FOS Open Scouting organiseert jaarlijks een giftencampagne ter ondersteuning van een specifiek project of product.
- IND 6.6.03** FOS Open Scouting stuurt jaarlijks haar beleid en werking bij aan de hand van verbeterpunten uit bevestigingen en evaluaties.

SAMENWERKING & NETWERKING

We zijn een kleine beweging met grote impact. Samenwerking binnen en buiten de sector is hiervoor al jaren de sleutel en dat zetten we graag verder. Nieuwe inhoudelijke thema's voeden we met kennis en expertise die al bestaat. Er zijn elementen aanwezig in OD 6.4 'FOS Open Scouting heeft een sterk netwerk in het jeugdwerklandschap en werkt crossectoraal samen met diverse partners', in OD 1.6 'FOS Open Scouting stimuleert eenheden bij het bouwen, onderhouden en benutten van een netwerk', in OD 5.2 'FOS Open Scouting is een bruggenbouwer die inzet op samenwerking, ontmoeting en toeleiding', en verspreid over acties in andere OD's.

KLEINSCHALIGHEID IS EEN TROEF, OP EEN EILAND ZITTEN NIET

Kleinschaligheid is één van onze uitgesproken sterktes. Onze compacte structuur en democratische cultuur maken rechtstreekse inspraak, medebeheer en flexibiliteit mogelijk. Dit creëert een bijzondere dynamiek en betrokkenheid. Diezelfde kleinschaligheid heeft echter ook nadelen. Zo klinkt onze stem niet altijd even luid, hebben we niet altijd voldoende vrijwilligers om onze wildste dromen te realiseren of is onze slagkracht niet altijd even groot. Sommige zaken zijn nu eenmaal gemakkelijker binnen een grotere organisatie.

Medestanders zijn voor onze organisatie belangrijk. We kunnen samenwerkingen realiseren en dezelfde belangen nastreven. Om dit te bewerkstelligen moeten we voldoende aandacht schenken aan netwerking en dienen we zelf ook ons steentje bij te dragen op sectorniveau. We bouwen daarom bruggen en gaan actief op zoek naar partners binnen en buiten onze sector.

SAMENWERKING MET JEUGDBEWEGINGEN

We passen onze scoutsmethode toe binnen een Vlaamse jeugdbewegingscontext. Uniek in de wereld en sinds kort erkend Vlaams immaterieel erfgoed. Samen met 8 andere organisaties verenigen we ons onder dat jeugdbewegingskenmerk. We doen aan intervisie met de coördinatoren (JOS) en we wisselen er expertise uit (actie 6.4.02). We bepalen gemeenschappelijke standpunten rond jeugdbewegingsthema's en initiëren, wanneer nodig, werkgroepen om deze thema's uit te diepen en concreet uit te werken. Enkele voorbeelden van thema's die al aan bod kwamen: protocollen jeugdwerkzomer, jeugdtoerisme, ecologie, personeelsbeleid, integriteit, drug- en alcoholpreventie en mentaal welzijn. We werken ook in deze beleidsnota op heel wat projecten

samen: Dag van de jeugdbeweging (actie 4.4.07), Doemamee-campagne (actie 5.2.04), de gezamenlijke spelendatabank (actie 1.1.13), een gemeenschappelijk VTE ter ondersteuning van lokale infrastructuurdossiers (actie 3.1.10), goede contacten onderhouden met kampgemeentes (actie 3.3.05) en het ledenbeheersysteem in samenwerking met KSA (actie 1.4.02).

EEN VERENIGDE JEUGDWERKSECTOR

Het Vlaamse jeugdwerk is sterk verenigd en werkt goed samen. Dat bewezen we vooral in coronatijden met het uitwerken van protocollen. We zijn ervan overtuigd dat dit een grote meerwaarde is voor alle organisaties in de sector. Dus dragen we daar graag ons steentje aan bij. We doen dat op een actieve manier door projecten van de Vlaamse jeugdraad mee te ondersteunen, door steeds aanwezig te zijn op de commissie jeugdwerk (actie 6.4.08), actief te participeren in de kerngroep en door aanwezig te zijn op inputmomenten van het departement en verschillende beleidswerkgroepen van de Ambassade (actie 2.1.06, 3.3.01 en 6.4.09). Op die momenten werken we het jeugdwerkbeleid samen uit en behartigen we de belangen van kinderen en jongeren. We versterken hun positie in de samenleving en hebben daarmee een positieve impact op hun levenskwaliteit. Met het JKP en met het impactkader van de sector als helder kompas.

DEEL VAN DE GROOTSTE JEUGDBEWEGING TER WERELD

We zetten opnieuw in op duurzame en inspirerende partnerschappen binnen scouting. Wereldwijd zijn er 60 miljoen scouts uit 216 landen aangesloten bij de wereldorganisaties WOSM en WAGGGS. Ook onze leden horen hierbij (actie 6.4.03).

Op internationaal niveau participeren we in beleidsorganen van onze wereldbeweging, zijn we aanwezig op trainingen, intervisiemomenten en conferenties (actie 6.4.07). Zo trachten we een positieve impact te hebben op miljoenen kinderen door internationaal beleid mee vorm te geven en door kennis en expertise uit te wisselen.

In eigen land zijn we lid van de Belgische scoutskoepel GSB (Gidsen en Scouts België) waarbinnen we samenwerking initiëren tussen de vijf Belgische federaties: Les Scouts, Les Guides, Scouts et Guides Pluralistes, Scouts en Gidsen Vlaanderen en FOS Open Scouting (actie 6.4.04). We formuleren gezamenlijke standpunten, creëren gezamenlijke campagnes en organiseren ontmoetingsmomenten en trainingen voor alle nationaal vrijwilligers. Daarnaast organiseren

we gezamenlijke deelnames aan internationale kampen zoals de Wereldjamboree (actie 4.4.01).

In Vlaanderen onderhouden we goede en waardevolle banden met Scouts en Gidsen Vlaanderen (6.4.05). De eindverantwoordelijken van beide scoutsbewegingen zitten jaarlijks structureel meerdere malen samen om samenwerkingsmogelijkheden te zoeken, elkaar te ondersteunen waar mogelijk en gezamenlijke standpunten in te nemen. Ook onze stafmedewerkers en vrijwilligers werken met regelmaat samen. Dat doen ze zowel op logistiek als inhoudelijk vlak.

INTERNATIONAAL GEORIËNTEERD

Die wereldwijde scoutsbeweging stelt ons in staat om een sterk kwalitatief internationaal netwerk uit te bouwen. Eentje dat we ook graag inzetten voor onze eenheden. We willen hen stimuleren om internationale ervaringen op te doen door ontmoetingen en samenwerkingen aan te gaan. Sinds kort kunnen we hen nog beter ondersteunen in die uitwisselingen via onze Erasmus+ accreditatie (actie 5.2.03).

We zijn een geregistreerde organisatie bij de European Youth Foundation en zijn partner bij de Youth Health Organisation (actie 6.4.13). Beide engagementen helpen ons bij netwerking, het delen van kennis rond specifieke thema's en beleidsbeïnvloeding.

NIEUWE VAARROUTES

FOS Open Scouting nam in 2023 het voortouw om de Nautische jeugdraad (vzw) volledig te hervormen (actie 6.4.10). Dat stelt hen in staat om conform de vernieuwde wetgeving rond het behalen van vaarbewijzen zelf examen centra in te richten. Zo houden we het toegankelijk en laagdrempelig genoeg voor al onze leden.

De Nautische jeugdraad overlegt met nautische overheden in functie van regelgeving en afspraken voor seascouts. Daarnaast zetten we in op een netwerk door proactief contact met jachthavens en andere relevante organisaties te onderhouden (actie 3.2.03).

BRUGGENBOUWER

We zetten deze beleidsperiode de ambitie verder om experimentele samenwerkingen aan te gaan met organisaties die ook actief zijn op andere domeinen zoals welzijn, onderwijs, duurzaamheid, ... We zoeken naar complementaire organisaties die met dezelfde thema's bezig zijn. Zo ontdekken we kansen tot samenwerking en versterken we zowel onszelf als de partnerorganisatie (acties 4.5.11, 4.7.02, 5.2.06, 5.2.09, 5.2.10 en 6.4.01). Deze samenwerkingen initiëren projectmatige

of duurzame initiatieven waar vrijwilligers met specifieke interesses kunnen aansluiten. We zetten in op ontmoetingsactiviteiten zoals open speeldagen of een gezamenlijk kamp. Eerder hadden we projecten lopen met OCMW's, LEJO vzw, OKAN-classes, Hart voor handicap en TAJO vzw. Die samenwerkingen proberen we via voornoemde acties te verduurzamen en intensifiëren.

BEREIK

TAKWERKING

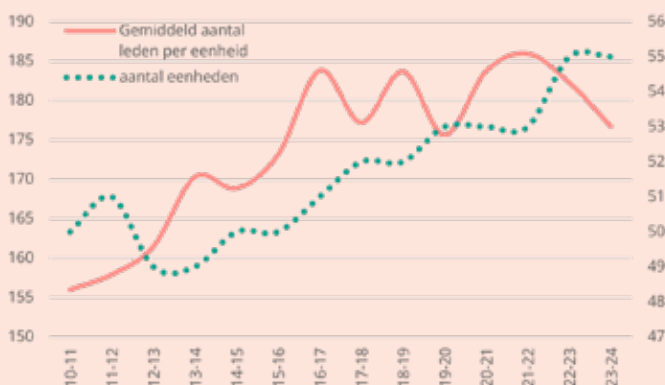
FOS Open Scouting is er voor alle kinderen en jongeren vanaf vijf jaar. We splitsen onze werking op in 'takken'. Een tak focust zich op één leeftijdsgroep waardoor het eenvoudiger is om de activiteiten af te stemmen op de leefwereld en de mogelijkheden van de leden. We doen dit aan de hand van 8 groeidomeinen. Elke tak heeft een eigen stijl met specifieke afspraken, ideeën en activiteiten. Op deze manier kunnen we onze visie vertalen naar concrete activiteiten op maat van elke leeftijdsgroep.

We onderscheiden in onze werking vijf leeftijdsgroepen, met een optionele zesde groep:

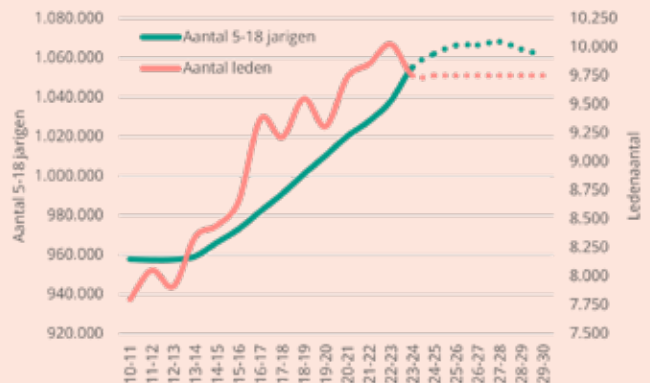
- › De kleinsten spelen bij de Bevers of Zeehonden (5, 6 & 7 jaar).
- › Daarna zijn de Welpen (8, 9 & 10 jaar) aan de beurt, die met het jungleverhaal elke vergadering een fantasiewereld induiken.
- › Bij de optionele tak Wolven (10 & 11 jaar) maken leden kennis met scoutstechnieken.
- › De Jongverkenners/Jonggidsen of Aspiranten (11, 12 & 13 jaar) krijgen een eerste kennismaking met verantwoordelijkheid via patrouillewerking.
- › De Verkenners/Gidsen of Juniors (14 & 15 jaar) trekken erop uit en bouwen straffe sjoerconstructies.
- › Bij de Seniors (16 & eventueel 17 jaar) zijn ze zelf verantwoordelijk voor de jaarplanning, bereiden ze zich voor op het leiding zijn en verleggen ze de grenzen naar het buitenland.
- › Naast deze takken heb je nog de Leiding en de Stam. Beiden staan voor het overgrote deel van de tijd in functie van de jongere takken.

ALGEMENE LEDENREVOLUTIE

Het ledenaantal van onze organisatie zit op een hoogtepunt. We hebben in 2022 voor het eerst in onze bestaansgeschiedenis de kaap van 10.000 leden overschreden. Dat was ook de ambitie met de vorige beleidsnota. We hebben momenteel 55 eenheden met gemiddeld 180 leden.

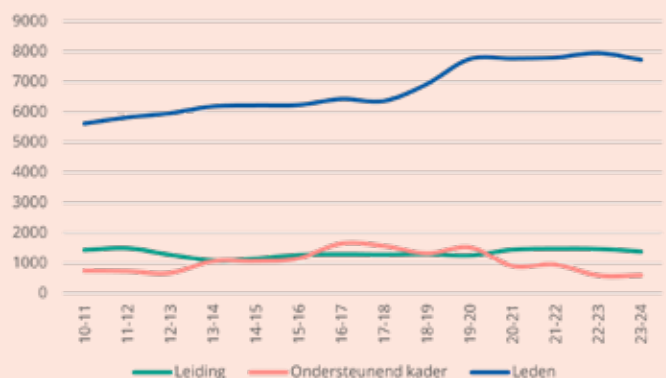
Als we ons ledenaantal tegenover bevolkingsvooruitzichten van Statbel plaatsen, dan zien we een duidelijke correlatie. Aangezien er de komende jaren een krimp is in het aantal kinderen per geboortjaar, zullen we de komende beleidsperiode voldoende aandacht besteden aan ledenwerving. Onze ambitie is dan ook om ons ledenaantal op peil te houden, tegen de demografische stroom in.

De laatste jaren bleef de spreiding van ons ledenaantal over leeftijdsgroepen constant.

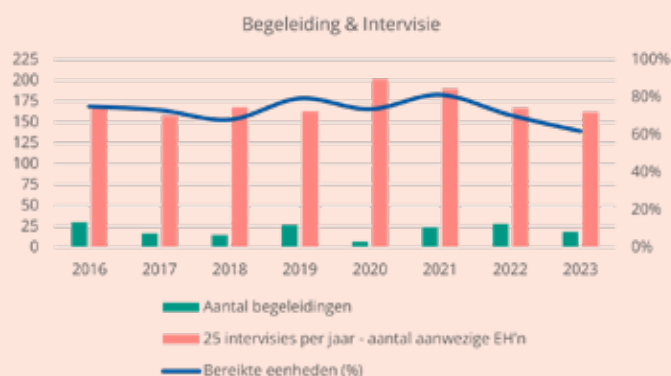
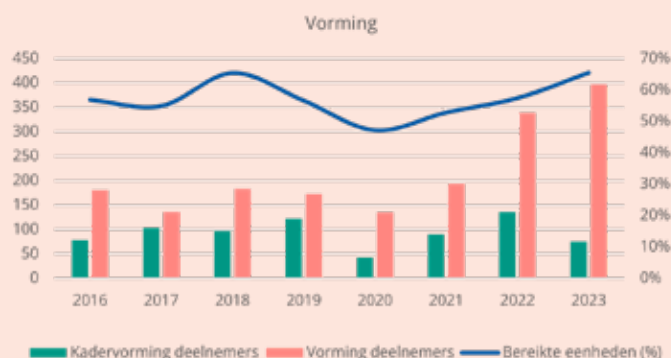
VERHOUDING LEIDING-LEDEN

Het aantal leiding is de laatste jaren gestagneerd. We zien nog een kleine stijging tijdens de covidperiode doordat jongeren hun engagement iets langer rekten. Maar dat vlakt nu terug uit. Tegenover de groei van het aantal leden zien we dat we gemiddeld kunnen rekenen op één leiding per 5 leden. De daling van het ondersteunend kader (comitéleden, stam, kookouders, nationaal vrijwilligers, ...) zet zich voort. We vermoeden dat dit echter geen correcte weergave is van de realiteit, maar dat het een gevolg is van administratieve nalatigheid. Komende beleidsperiode zetten we in op een nieuw ledenbeheersysteem dat de administratieve last drastisch moet verminderen en zetten we in op het versterken van administratieve vaardigheden bij leiding (OD 1.4).

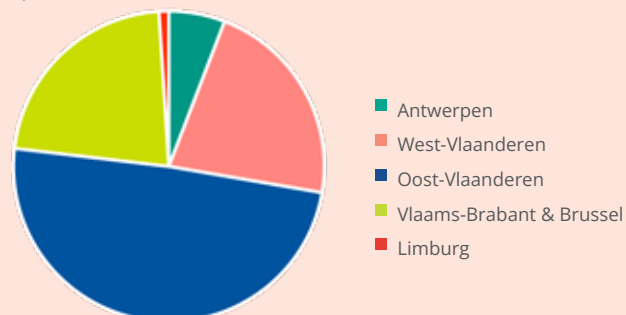
BEREIK VIA FORMING, BEGELEIDING EN EVENEMENTEN

De combinatie van vorming, begeleiding en betrokkenheid garandeert binnen onze beweging een kwalitatieve aanpak van onze lokale werkingen. We zetten dit vanzelfsprekend verder en versterken het. Over het algemeen kennen we een stijgend bereik qua vorming, maar het blijft een uitdaging om voldoende leiding te laten deelnemen aan geattesteerde vorming. Onze ambitie is om dat percentage omhoog te krikken (OD 4.5). Onze intervisiemomenten (OD 1.5) kennen traditioneel een zeer hoog bereik. Jaarlijks begeleiden we gemiddeld 25% van onze eenheden in een intensief traject (OD 1.3). Beiden willen we de komende jaren op peil houden. Tot slot blijven we inzetten op de betrokkenheid van onze eenheden via allerlei evenementen (OD 4.4).

SPREIDING OVER VLAANDEREN

Over het algemeen kunnen we zeggen dat onze spreiding over Vlaanderen weinig verandering kent. De ledengroei van de laatste jaren zien we in elke provincie. We zijn nog steeds ondervertegenwoordigd in provincies Antwerpen en Limburg. Een tekortkoming die we in deze beleidsperiode graag onder handen nemen (OD 6.2).

NATIONAAL VRIJWILLIGERS

Voor de kleine jeugdbeweging die we zijn, kunnen we rekenen op een zeer sterk kader aan nationaal vrijwilligers. In de vorige beleidsperiode hebben we keihard ingezet op een betrokkenheidsbeleid, een nieuwe organisatiestructuur, het FOS-gevoel en een nieuw kantoor als echte thuis voor die vrijwilligers. Dat heeft zijn vruchten afgeworpen want alle vrijwilligersgroepen hebben een gezond aantal leden. Gemiddeld gezien zijn de engagementen ook intensiever dan voordien. Het is onze ambitie om dat nu vooral op peil te houden en het huidige beleid verder te zetten. We kunnen momenteel rekenen op een 150-tal nationaal vrijwilligers. Als je dat in perspectief plaatst, zie je dat we één nationaal vrijwilliger hebben per tien lokale leiding.

PROGNOSE

Door de exponentiële groei van de laatste jaren hebben we het gevoel dat we nu tegen een plafond zitten. Gezien de prognoses in de demografische gegevens zien we het als een uitdaging om de komende jaren voldoende leden te werven. Daarbovenop merken we heel wat uitdagingen op vlak van engagement en motivatie bij de leiding. De ambitie is daarom om het huidige ledenaantal op peil te houden. We gaan onze eenheden ondersteunen in het opzetten van wervingsacties en we wijden een volledige strategische doelstelling (SD 4) aan het engagement en de motivatie van leiding en vrijwilligers. Bovenop die ambitie hebben we de hoop om in de volgende beleidsperiode nieuwe eenheden op te richten. Daar waar we geografisch niet sterk staan (OD 6.2), maar evengoed om nieuwe experimentele werkvormen uit te testen (actie 4.7.03).

GELIJKEKANSENBELEID

UITDAGINGEN

FOS Open Scouting is geen eiland. We bevinden ons in een superdiverse samenleving. De diversiteit neemt niet alleen toe, maar wordt ook complexer en meer divers. Terwijl de diversiteit in de samenleving stijgt, blijft de verdraagzaamheid dalen. Racisme en discriminatie zijn een realiteit. Het is een uitdaging om labels of hokjes te overstijgen en dialoog te versterken.

Vrije tijd is een basisrecht voor élk kind. En toch heeft niet elke jongere dezelfde speelkansen. Voor veel kinderen staat dit recht nog steeds onder druk. Volgens recente resultaten van de JOP Monitor (2023) blijft de ongelijkheid het grootst bij de 'klassieke' vormen van jeugdwerk zoals de jeugdbeweging. Het is onze verantwoordelijkheid om dat aan te pakken.

Binnen onze beweging werken we aan de hand van de scoutsmethode. Er zijn heel wat tradities verbonden aan scouting die mogelijk drempels creëren: het dragen van een uniform, lidgeld betalen of een wekelijks engagement. Het is een uitdaging om de eigenheid van onze organisatie te behouden en tegelijkertijd een inclusieve werking te bevorderen. FOS Open Scouting is een beweging voor en door vrijwilligers. Het engagement en de draagkracht van jongeren speelt hier dus een cruciale rol. Veel leiding is zich niet bewust van de drempels verbonden aan scouting. Deze drempels kunnen voor leiding overweldigend en onoverkomelijk aanvoelen. Ze voelen zich niet altijd capabel om met diversiteit om te gaan, terwijl ze al veel dingen goed doen.

ONZE VISIE

Vanuit voorgaande uitdagingen stellen we drie verwachtingen in dit beleid voorop:

Iedereen kan participeren en meespelen bij FOS Open Scouting - Iedereen die wil meedoen met FOS Open Scouting moet dat kunnen. We willen iedereen de kans bieden om mee te genieten van leuke vrijetijdsbesteding waar je samen kan zijn met vrienden. Waar iedereen gelijkwaardig is en tegelijkertijd verschillen erkend worden. Nieuwe leden moeten laagdrempelig kunnen instappen en zich meteen welkom voelen in onze organisatie. We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren zelf keuzes kunnen maken in hun vrijetijdsbesteding en iets kunnen vinden op basis van hun interesses en noden.

Iedereen voelt zich goed en veilig bij FOS Open Scouting - We beseffen dat organisatorische drempels wegwerken en de doelgroep bereiken

niet garandeert dat jongeren volwaardig kunnen participeren in de groep. Daarom werken we aan een veilige scoutsomgeving. Een omgeving waar elk kind en elke jongere een stem heeft en kan mee beslissen, spelen en doen. Er is in onze organisatie geen plaats voor sociale uitsluiting, racisme, discriminatie, grensoverschrijdend gedrag of seksisme. We dragen dit ook uit naar de bredere samenleving.

FOS Open Scouting staat in verbinding met de superdiverse samenleving

- We geloven in de kracht van samenwerken om te voorkomen dat we op een eiland werken. Zo blijven we kritisch over onszelf en kunnen we leren van anderen. We verbreden de leefwereld van onze organisatie en die van kinderen en jongeren.

ONZE AANPAK

Het creëren van een inclusieve jeugdbeweging pakken we structureel aan via een geïntegreerd gelijkheidsbeleid.

Hiermee bedoelen we:

- › Iedereen is mee. We werken aan een inclusieve scoutsbeweging in alle lagen van de organisatie. We creëren een breed draagvlak in de beweging. We geloven dat inclusief werken niet alleen kwetsbare jongeren, maar de volledige organisatie kan versterken. Hierin willen we als koepel het goede voorbeeld geven.
- › We denken niet in doelgroepen of hokjes, maar op maat en vraag van jongeren en zijn ons bewust van meervoudige vormen van discriminatie. We hanteren een intersectioneel perspectief (kruispuntdenken).
- › Acties & doelstellingen rond gelijke kansen en inclusie vind je terug in alles wat we doen. Denk aan het organiseren van evenementen, het personeels- en vrijwilligersbeleid, begeleiding bij lokale groepen of een animatorcursus. Het vormt een rode draad doorheen onze werking en is een gedeelde verantwoordelijkheid.

DOELSTELLINGEN EN STRATEGIEËN

De geïntegreerde aanpak vertaalt zich als accent in acties en indicatoren doorheen 15 verschillende operationele doelstellingen. Naast deze geïntegreerde aanpak behouden we de focus op gelijke kansen via één specifieke strategische doelstelling (SD5). De stafmedewerkeren werkgroep diversiteit zijn er om het overzicht te bewaren. Ze verzamelen expertise, ondersteunen, vormen en coachen eenheden en de nationale structuur op maat. De werkgroep vormt het aanspreekpunt bij vragen.

ACTIES EN INDICATOREN

De acties die we uitvoeren kunnen we plaatsen onder 4 strategieën:

Reflecteren en groeien - We stimuleren lokale groepen om gewoontes en tradities onder de loep te nemen (actie 2.2.06). Dit doen we op basis van participatie en inspraak van kinderen en jongeren, maatschappelijke tendensen en een externe blik. We zijn ons bewust van blinde vlekken en gaan steeds op zoek naar feedback via sociale partners of jongeren. Daarnaast verzamelen we meer kennis over doelgroepen die we niet bereiken (actie 5.1.10). Welke drempels ervaren ze? Hoe kunnen we vooroordelen wegwerken? Tot slot bevragen we kinderen en jongeren binnen en buiten de beweging over hun engagement, de reden waarom ze meespelen of net afhaken. We besteden hierbij extra aandacht aan weerstand en denken kritisch na over tradities en procedures.

Reflecteren doet ons groeien. We werken aan de draagkracht en competenties van leiding via informatie, bewustwording, vorming en tools.

Drempels verlagen - We verlagen drempels op maat (OD 5.3). Hierbij wachten we niet af, maar sporen we nieuwe drempels proactief op. We willen het goede voorbeeld geven aan onze eenheden en vrijwilligers. Dit doen we door hen aan te moedigen om zelf actief op zoek te gaan naar drempels en hiermee aan de slag te gaan. We erkennen en waarderen verschillen en beseffen dat iedereen iets anders nodig heeft om zich goed en veilig te voelen.

Verbinden - We gaan actief op zoek naar ontmoeting binnen en buiten onze werking (OD 5.2). Zo komen we in contact met en leren we van diverse doelgroepen en jeugdwerkvormen. Door ontmoeting en uitwisseling (lokaal, nationaal en internationaal) stimuleren we verbondenheid met andere kinderen en jongeren. We zetten deze ontmoeting op met wederzijds respect, dialoog en vertrouwen. Door bruggen te bouwen tussen

FOS Open Scouting en partners sporen we blinde vlekken op en kunnen we onze werking verrijken. We hopen tot slot dat op deze manier meer jongeren FOS Open Scouting leren kennen en eventueel hun weg vinden naar onze organisatie.

Spelen met experiment - We stimuleren eenheden om voldoende te variëren in hun aanbod volgens de missie en visie van FOS Open Scouting. Zo wordt iedereen geprikkeld en uitgedaagd en krijgt iedereen de kans om uit te blinken.

We dagen onszelf en onze eenheden uit om te experimenteren met nieuwe vormen van jeugdwerk en activiteiten. We voorzien hiervoor ruimte, ondersteuning en middelen (actie 4.7.02). De succesvolle initiatieven brengen we in beeld om andere eenheden mee te inspireren.

Een standaard FOS-engagement (wekelijks, veel verantwoordelijkheden, uitgebreid, ...) kan hoogdrempelig zijn. We zetten daarom in op flexibele en gevarieerde engagementen door te investeren in projectwerking en engagement op maat (OD 4.7).

INTEGRITEITSBELEID

FOS Open Scouting is een veilige en warme plek waar iedereen zich goed voelt en zichzelf kan zijn (SD2). Er moet ruimte zijn voor kinderen en jongeren om te spelen, te groeien, fouten te maken en te experimenteren. Tegelijkertijd moet de emotionele, psychische en fysieke veiligheid van anderen bewaakt worden. FOS Open Scouting moet een plek zijn waar jongeren grenzen leren stellen en leren omgaan met de grenzen van anderen. We delen integriteit op in 4 grote subthema's: (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, (cyber)pesten, agressie en discriminatie.

Ons integriteitsbeleid is onderdeel van een bredere aanpak rond mentaal welzijn (SD2). We zijn ervan overtuigd dat er minder integriteitsschendingen plaatsvinden in een omgeving waar mentaal welzijn geen taboe is, waar de focus ligt op een veilige en veerkrachtige groep en waar haatspraak niet getolereerd wordt. We focussen met onze aanpak rond mentaal welzijn en integriteit op 3 niveaus, namelijk: kwaliteit, preventie en reactie. Zo maken we werk van een geïntegreerde aanpak. In SD2 komen acties en doelstellingen op deze 3 niveaus terug.

KWALITEITSBELEID

Dit niveau focust op het creëren van een veilige groep. We versterken jongeren én eenheden om hun weerbaarheid en veerkracht te verhogen (OD 2.2). Hoe meer openheid er is om taboe-thema's te bespreken, hoe sterker jongeren zichzelf kunnen en durven zijn. We voorzien bijvoorbeeld vorming over welzijnsthema's (actie 2.2.01) en ondersteunen leiding om binnen de leefwereld van hun tak emotionele veiligheid te waarborgen (actie 2.2.04). Tradities die voor drempels of onveiligheid kunnen zorgen worden bespreekbaar gemaakt (actie 2.2.06). Daarnaast blijven we kritisch. De aanspreekpunten integriteit (API) laten zich voldoende bijscholen. We vergroten onze kennis over nieuwe thema's zoals cyberpesten, subtielere vormen van agressie (microagressie, roddelen, ...), polarisering (in de groep), het uiten van emoties op een gezonde manier (bv. Boosheid), suïcidepreventie, etc.

PREVENTIEBELEID

We werken aan laagdrempelige aanspreekpunten op zowel nationaal als lokaal niveau (OD 2.3). We ondersteunen eenheden om zelf een integriteitsbeleid op te stellen volgens een duidelijke handleiding en ondersteunen hen blijvend in de opvolging ervan (actie 2.3.03). Lokale vrijwilligers krijgen ondersteuning om de rol van vertrouwenspersoon op te nemen (actie 2.3.04). We merken dat de

scoutscontext een omgeving is waarbinnen kinderen en jongeren hun verhaal durven vertellen. Tegelijkertijd verwachten we niet dat vrijwilligers taken van professionele hulpverleners opnemen. We hebben voldoende aandacht voor dit spanningsveld en sensibiliseren vrijwilligers over wat wel en niet onder de verantwoordelijkheid van leiding valt. We ondersteunen hen in het opzetten van een proactieve aanpak (actie 2.1.04). Jaarlijks voorzien we een opleiding voor vertrouwenspersonen met aandacht voor zelfzorg en warme doorverwijzing.

Daarnaast willen we bewustzijn, kennis en competenties over dit thema versterken via vorming en tools op vraag en maat van de eenheden (OD 2.4). We voeren jaarlijks meerdere sensibiliseringscampagnes uit over o.a. pesten, alcohol, drugs & tabak en grensoverschrijdend gedrag. We vergroten zo het omstaanderseffect en maken van het thema integriteit een gedeelde verantwoordelijkheid.

REACTIEBELEID

Tot slot focust het doelstellingskader op het correct opvangen van signalen en reageren op maat van de situatie en context. We maken gebruik van ons eigen uitgewerkt vlaggensysteem (op basis van de methodiek van Pimento). Elke integriteitsmelding wordt geregistreerd en opgevolgd door één of meerdere API's. We kiezen er als organisatie voor om steeds minstens drie gevormde API's te hebben binnen het personeelsteam (actie 2.3.02). Zo counteren we het snelle verloop binnen de sector en kunnen we onderling uitwisselen. We hebben aandacht voor voldoende nazorg voor de betrokken partijen en mogelijks herstel binnen de groep. Na afloop evalueren we de genomen stappen en werken we onze procedures indien nodig bij. We blijven verder werken aan de kenbaarheid van deze aanspreekpunten (actie 2.3.01).

SAMEN MET ANDERE PARTNERS

Veerkracht versterken, gepast reageren op integriteitsschendingen en het mentaal welbevinden vergroten van jongeren kan je als organisatie niet alleen. In OD 2.1 focussen we op samenwerking en het behouden van connecties met andere domeinen. We hebben een doorverwijs- en signaalfunctie en creëren daarom structurele partnerschappen. Onze aanpak en visie houden we actueel op basis van deze samenwerkingen. We zijn voorstander om binnen de sector op een uniforme manier cijfers te registreren rond integriteitsmeldingen. Analyses van die cijfers moeten ons kunnen vertellen welke evoluties er zijn, waar we meer aandacht aan moeten besteden en waar de noden liggen.

Deze beleidsnota kwam tot stand door onze nationaal vrijwilligers.

Bedankt aan alle vrijwilligers, leiding en leden van FOS Open Scouting met bijzondere dank aan de stuurgroep om dit traject te begeleiden.

Stuurgroep

Yentl Vermeire, Koen Geurs, Pieter Vantorre, Pieter Verheyen, Sam Bastiaens

Stafmedewerkers

Amber Beert, Lop Vansteenbrugge, Jan Verbeure, Daan Vandepitte, Rik Gadeyne, Carola Cuppens, Margot Despriet, Jans Roegiest, Leander Mergaert, Mauro Perneel, Florence Laudelout, Safron Marchand, Mirte Eyckerman, Bavo Van Waeleghem, Aemilia Van Steenberghe, Lisa Pollée

Illustratie cover

Thomas Botten

FOS Open Scouting
Zwijnaardsesteenweg 93, 9000 Gent
info@fos.be

